

DARBININKAS

LVI NO. 76

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY, LAPKRITIS NOVEMBER 30, 1971

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Už katekizaciją Lietuvoje du kunigai nuteisti kalėti

New York Times'as vėl gavo iš Maskvos ir atspausdino pranešimą, kad Sovietų aneksuotoje Lietuvoje nuteisti kalėti du katalikų kunigai už vaikų mokymą religinių tiesų prieš pirmąją komuniją. Paskirta bausmė — kiekvienam vieneri metai kalėjimo. Nuteisti ta bausmė yra Prienų parapijos kun. Juo-

zas Zdebskis ir Raseinių parapijos kun. P. Bubnis.

Prieš tai per tuos pačius šaltinius Vakarų pasiekusi žinia pranešė, kad kun. Zdebskis areštuotas ir kalėjime laukia teismo, gi Prienų parapijos žmonės įteikė pačiai Sovietų

Po metus kalėti pasmerkti Prienų kun. Zdebskis ir Raseinių kun. Bubnis

valdžios viršūnei su 2,000 parašų prašymą sustabdyti religijos praktikavimo varžymą ir netrukdyti kunigams savo pareigų atlikti. Kaip dabar jau žinoma, tas prašymas nebuvo patenkintas, nes kun. Zdebskis nuteistas vienerius metus kalėti.

Jis buvo areštuotas rugpjūčio 26, teistas ir nubaustas lapkričio 11. Kaip tie patys pagrindiniai šaltiniai praneša, kun. Zdebskis kalėjime buvęs taip žiauriai muštas, kad net motina sunkiai tegalėjusi jį atpažinti vėliau kalėjime aplankiusi.

Teisme kun. Zdebskis pareiškė, kad jo pareiga yra mokyti vaikus tikėjimo tiesų, jeigu jų tėvai to prašo. Zdebskio

bylą nagrinėjant, liudininkais į teismą buvę atvesti apie 10 vaikų, bet jie nieko nekalbėjo — tik verkę ir tylėjo.

Raseinių kun. Bubnis buvęs areštuotas vietinės kompartijos pareigūnams su talka atėjus, kai jų šnipai radę bažnyčioje 30 vaikų, laukiančių ateinant kunigo patikrinti jų žinių prieš pirmąją komuniją. Visi vaikai buvę nuvargę ir Raseinių gaisrininkų daržinė taryti, paskui liepta jiems rašyti padiktuoja kunigo apkaltinimą. Tie patys šaltiniai teigia, kad toks nežmoniškas ir kartu nusikalstantis kompartijos pareigūnų "pasiūlymas" vaikus tiek išgąsdinęs ir sujaudinęs, kad kai kurie net apsirgę.

Si ir kitos panašios bylos duoda progos ieškoti atsakymo į klausimą: Ką gi Sovietų istatymai religijos praktikos srityje leidžia ir ką draudžia? Konstitucija duoda piliečiams "laisvę atlikti religinį veiksmą". Bet baudžiamasis kodeksas ta konstitucijos nuostatą susiaurina iki jo panaikinimo, nes laiko nusikaltimu veiksmą, kurio tikslas sukelti "religinį prietarą". Šiaip reikalauja sureizisavus kiekvienas religinis aktas, to norint, bus galima vadinti "prietaru", kadangi kodekse nėra nusakyta, koks reikškinys laikomas prietaru. Todėl baudžiamasis kodeksas visai panaikina aną konstitucijos nuostatą. Du dekretai dar toliau eina: 1966 m. dekretas draudžia mąžamečius mokyti religijos tiesų, o 1968 m. Vedybų ir šeimoms kodeksas draudžia net tėvams savo vaikus mokyti religijos tiesų.

Todėl Sovietijos konstitucijoje užsilikęs religinės laisvės pažadas šiuo metu yra tik apgaule.

— Egipto sostinėje Kaire per eitą sekmadienį nužudytas Jordanijos premjeras, atvykęs dalyvauti Arabų Lygos pasitarimuose. Žudikus pasiuntė Palestinos arabų teroristai, keršydami už jų organizacijų sunaikinimą Jordane.

Prez. Nixonas kelionę į Pekiną pradeda vasario 21.

LIETUVIŲ LAIŠKAI REIKALAUJA iširti sovietų psichiatrines praktikas

Sekant įvykius tarp Lietuvos ir Sovietų Sąjungos intelektualų, dėmesio vertas Baltijos laikraščio The Sun (gauto Liet. gen. konsulato dėka) korespondento Dean Mills pranešimas iš Maskvos lapkričio 20.

— Aštriame antisovietiniame laiške — rašo korespondentas — lietuviai reikalauja tarptautinės investigacijos Sovietų psichiatrinėms praktikoms.

Laiškas eina anonimiškai, pasirašytas "Lietuvių intelektualų grupės". Adresuotas tarptautiniam psichiatrijos kongresui. Prašo kongreso dalyvius informuoti pasaulio opiniją apie Sovietų psichiatrines praktikas, vykdomas tiems, kurie nepritaria režimui. Reikalauja, kad J. Tautos imtųsi tas praktikas iširti.

Kongresas šaukiamas š. m. lapkričio 28—gruodžio 4 Meksikoje. Sovietai į jį siunčia 15 savo psichiatrų.

Laiško autoriai — rašo korespondentas — ta proga skelbia ir apie lietuvių partizaninį

karą, trukusį 10 metų prieš sovietinę okupaciją po antro pasaulinio karo. Nuo 1944 iki 1953 — sakoma laiške — 100,000 lietuvių žuvo. Pusė to skaičiaus žuvo kovoje; kiti kalėjimuose ir Sibiro ištėrime, į kurių buvo išgabenta 350,000 lietuvių — kas šeštas lietuvis.

Kalbėdamas apie psichiatrines ligonines, laiškas sako, kad kaliniai retai kuris iš tikrųjų gydomas. "Dažnai jie yra pasiutusio šuns padėtyje — likviduojami kulką už nukrypimus nuo režimo".

Ypatingai didelis skaičius pavertta bepročiais 1956, kai po keleto metų didesnės laisvės suteiktos amnestija po Stalino 1000 lietuvių vėl buvo pasiųsti į Sibirą. Naujoji bausmė buvo skirta už demonstracijas Vilniuje ir Kaune paremiant Vengrijos sukilimą.

Korespondentas laiską vertina kaip augančio tarp baltiečių pasipriešinimo rusų dominavimui ženklą.

LIETUVIUKŲ DOBRYNIN NEPRIEMĖ

Iš Philadelphia telefonų reidacijai pranešta, kad lapkričio 27, pereiną šeštadienį, Washingtono Lietuvių Bendruomenės pastangomis įvykdytas jaunimo žygis už Simą Kudirką. Žygis ruoštas JAV LB centro valdybos iniciatyva, talkinant LB pietryčių apygardai priklausantioms Philadelphia, Washingtono ir Pietryčių New Jersey apylinkėms bei šiose vietovėse veikiančioms lituanistinėms mokykloms. Tą dieną lituanistinių mokyklų mokiniai, nešdami kalėdinius siuntinius, skirtus kalėjime esantiems Simui Kudirkai, demonstravo prie Sovietų ambasados Washingtono.

Mokinių tikslas palengvinti nekaltai kalinamo Simo dienas nepavyko. Sovietų ambasados durys liko užtrenktos mokinių

prašymui perduoti Kudirkai kalėdines dovanas. Duryr neatšivėrė nei ambasados durų skambui spaudusiai trijų mokinių delegacijai, norėjusiai ambasadoriui Dobryninui įteikti jų pačių parašytą laiską, prašantį dovanas priimti ir reikalaujanti Simui Kudirkai laisvės. "Mes negalime suprasti, — rašė mokiniai laiške, — kaip jūs — sovietai galite grįžti su savimi, žinodami, kiek mirties ir kančios jūs atnešėte nekaltiem lietuviams, paverdami jų kraštą. Mes reikalaujame Simui Kudirkai laisvės".

Sovietų ambasada siuntinio nepriėmus, buvo nuvykta į Amerikos Raudonojo Kryžiaus centrinę būstinę. Į čia atsiųsta siuntinius priimti, pateikiant biurokratiškus pasiteisinimus.

Mokinių žygis ir jo nesėkmė įteikti kalėdines dovanas susilaukė dėmesio amerikiečių tarpe. Washington Star, Washington Post, Philadelphia Inquirer, Philadelphia Sunday Bulletin bei telegramų agentūra Associated Press šį jaunimo žygį plačiai apskelbė. Ypač plataus televizijos ir radijo dėmesio sulaukta Philadelphia, kur per dvi dienas mokinių išvykos pasirodymui ir pačiai išvykai buvo rodomas didelis dėmesys. Keliais atvejais išvyka pristatyta kaip svarbiausia dienos žinia.

Jaunimo žygis už Simą Kudirką gruodžio 4, šeštadienį, bus tęsiamas New York, kur Lietuvių Bendruomenės New Yorko ir New Jersey apygardos drauge su lituanistinių mokyklų vadovybėmis bei visuomenės talka darbuosis Simo Kudirkos labui prie Sovietų JT misijos.

Philadelphia, Baltijos ir Washingtono lituanistinių mokyklų mokiniai Washingtono žygiuoja už Simą Kudirką. Jų kalėdinių dovanų Sovietų ambasada nepriėmė.

— Romoje šį pirmadienį prasidėjo naujas pasitarimas dėl tarptautinės monetarinės sistemos stabilizavimo. Dalyvauja dešimtys pasaulio didžiųjų industrinių valstybių finansų ministeriai ir centrinių bankų valdytojai.

— New Yorko valstijoje civil service tarnybos negali gauti Amerikos pilietybės neturintis svetimšalis. Įstatymas buvo apskustas federaciniam teismui, kurs rado jį prieštaraujantį konstitucijos 14-ajam pakeitimui. Jo veikimas sustabdytas.

— Amerikos belaisviams š. Vietnamo Kalėdų ir Naujųjų Metų proga galima siųsti po vieną 11-ko svarų siuntinį ir po vieną sveikinimo kortelę. Tas reikalas sutvarkytas per š. Vietnamo taikos delegaciją Paryžiuje.

PRASIDĖJO TREČIASIS INDIJOS-PAKISTANO KARAS Atrodo, kad Indija turi Maskvos paramą

Indija ir Pakistanas gimė kraujo upeliams tekant, nes ta proga brožiudiskose kovose žuvo šimtai tūkstančių indų ir musulmonų. Dabar vėl, pamąžų ir apgalvotai, prasidėjo trečiasis Indijos-Pakistano karas, nors oficialiai ir nepaskelbtas.

Jis jau savaitės senumo, bet Indija vis nieko apie jį nežino, nors jos artilerija, aviacija ir kariuomenė veikia visame R. Pakistano pasienyje Pakistano pusėje. Toliau nuo sienos veikia Indijos pinigais ir ginklais parengta daugiau kaip 100,000 R. Pakistano Bangla Desh sukilėlių, Indijos samdinių, kuriems paramą per sieną duoda Indijos artilerija ir lėktuvai.

Visa diplomatinė pagalba eina iš Delhi, Bangla Desh vyriausybė įsikūrusi Kalkutoje ir laukia patogių sąlygų persikelti į R. Pakistaną.

Vienas prez. Nixonas bandė įtikinti Indiją ir Pakistaną atitraukti kariuomenes nuo sienų, Rusija prašyta prie tos misijos prisidėti, bet tuo tarpu Indija nenori to patarimo klausyti, nes viskas rodo, kad šį kartą ji nelinkusi praleisti progos pasiimti iš Pakistano jo rytinę dalį ir tokiu būdu jį visai sunaikinti.

Tuo tarpu viso veiksmo eigą dar nematyti, bet Indijos kariuomenė veikia Pakistaną pa sienių, jos premjerė Indira Gandhi lanko pafrontėje ka-

rius ir sako prakalbas, jos diplomatai daro viską, kad toji būtų nepatektų į JT Saugumo Tarybą, nes ten Indija teisybės nerasi. Tačiau jos nusistatymą parėmė ir Maskva. Tai yra ženklas, kad Indija nenori sustabdyti pradėto karinio proceso, ką reikėtų pirmiausia padaryti klausimui į Saugumo Tarybą patekus. Ir tai taip pat reiškia, kad Maskva neoficialiai remia Indijos planus, nors pasilieka sau teisę pasakyti, kad ji nieko toje byloje nežino ir nemėginti.

Apie Pakistano vyriausybę reikia pasakyti, kad ji pasimetusi iki neatpažinimo. Tyl dar ir Kinija, jos net draugas Pakistanas įklimpęs iki kaklo.

Prez. Nixonas pradeda kelionę ruošą Matysis privačiai su sąjungininkais

Washingtonas. — Prieš vykdamas į Pekiną ir Maskvą, prezidentas Nixonas, kaip žadėjo, susitikis pasitarti su svarbiausiais sąjungininkais.

Pirmasis susitikimas skirtas Prancūzijos prez. Pompidou Azorų salose gruodžio 13-14. Tuo pačiu išvažiavimu prez. Nixonas susitiks ir su Portugalijos premjeru M. Caetano.

Su prez. Pompidou bus apžvelgtas tarptautinė padėtis ir abiem kraštams opūs reikalai, kurių tarpe dabar svarbiausias yra nedraugiška Prancūzijos laikysena tais klausimais, kurie atsirado ryšium su naująja Amerikos ūkine politika nežmoniška padidėjus Amerikos užsienio prekybos deficitui. Prancūzija iškėlė tebesilaiko nuomonę, kad taip atsitiko dėl pačios Amerikos kaltės, todėl ji pati viena turi ir susitvarkyti.

ti be kitų pagalbos. Bet kai Amerika pradėjo taip daryti, visi ją apkaltino tarptautinės prekybos ardymu.

Prez. Nixoną į Azorų salas lydės valstybės sekr. Rogers, izdo sekr. Connally ir patarėjas dr. Kissinger.

Gruodžio 20-21 prezidentas susitiks su Anglijos premjeru Heath Bermudų salose. Bus aptarti planai ryšium su kelione į Pekiną ir Maskvą. Prezidentą lydės tie patys asmenys, kurie keliaus kartu su juo į Azorų salas. Ir čia bus paliesti monetariniai klausimai, Indijos ir Pakistano krizė, jeigu iktol ji nebus sutvarkyta.

Gruodžio 28-29 tais pat reikalais prez. Nixonas susitiks su V. Vokietijos kancleriu Brandt Floridėje savo rezidencijoje. Su Japonijos premjeru Sato pasitarimai vyks Kalifornijoje sausio 6 ir 7 jau 1972.

Rusijoj persekioja ne tik žydus. . . Paskelbta medžiaga žydams nepatiks

Washingtonas. — Einant priešsantykių gerinimo su Maskva, valstybės dep. parūpino arčiau tiesos esančią Rusijos žydų gyvenimo sąlygų apžvalgą, su kuria supažindinti ir kongreso abiejų rūmų užsienio reikalų komitetai. Naujai parušto dokumento tikslas, kaip skelbiama, yra paneigti tai, ko iš tikrųjų nėra, ir patvirtinti tai, kaip iš tikrųjų yra diskriminuojami ne tik žydai, bet visi Rusijos gyventojai.

Kai kurios žydų organizacijos Amerikoje dieną ir naktį skelbia, kad Sovietų žydai kenčia didžiausią terorą. Dokumente gi tvirtinama, kad žydų padėtis paskutimais metais nėra pasikeitusi, kad visos kalbos apie terorą yra perdėtos, kad visų Rusijos piliečių, ne vien tik žydų, emigracijos ar išvykimo į užsienius teisės yra suvaržytos, kad visų, ne vien tik žydų, religijos praktikavimo laisvė yra varžoma, nes prieš visas religijas kovojantis Sovietų ateizmas vienodai skriaudžia ir persekioja visus, kurie savo religiją norėtų viešai išpažinti. Jei žydai negali, kaip tvirtinama, turėti Rusijoje savo hebrajų mokyklų, tai tuo pačiu botagu yra plakami ir Sibire priversti gyventi lietuviai — ir jiems neleidžiama savo vaikų viešai mokyti lietuviškai, jiems net spaudos iš Lietuvos nesą galima nusijsti.

JAV vyriausybė šito klausimo iškėlė oficialiai nėra judinusi, nors yra buvę pareikšti neigiamų nuomonių dėl žydų neleidimo emigruoti Izraelin. Artinantis prez. Nixono kelionė į Maskvą ir žinant, kad bus didelis Amerikos žydų spaudimas į prezidentą pasitarimu-

se užtarti ir žydų reikalus, parnorėta dabar atsiriboti nuo žydų skelbiamų ekstremistinių nuomonių ir pasmerkti New Yorko žydų praktikuojamus teroristinius veiksmus prieš Sovietų atstovybės prie J. Tautų pareigūnus. Stipriausias liudininkas valstybės departamento pusėje buvo žydas Sol Polansky, JAV užsienio tarnybos pareigūnas, dirbęs trejus metus JAV ambasadoje Maskvoje. Smerkiama Jewish Defense League už Sovietų personalo ir jų šeimų terorizavimą New Yorko.

Britų užsienio reik. min. Douglas-Home, ką tik susitaręs su Rodezijos baltaisiais dėl laipsniško krašto valdžios perdavimo negrų daugumai. Kelelis ilgas, bet negrai gali laimėti, jei bus pakankamai kantūs.

Vėl diskutuos arabų-žydų ginčus Šį kartą Izraelis gali pralaimėti

Jungt. Tautos. — Diskusijos Vid. Rytų taikos reikalu jau ar ne ketvirtą kartą vėl prasidės šį penktadienį gen. asamblėjoje. Jų nori Egiptas, pirmiausia pareiškimais ir veiksmams bandęs įtikinti pasauli, kad Izraelis taikos susitarimo nenori, todėl Egiptas turi vėl pradėti karą. Kad kas nors ta propaganda nepatikėtų žymiausias Egipto laikraštiniškas ir paskutiniųjų dviejų prezidentų patarėjas vis suradavo būdą savo laikraštį pasakyti, kad prez. Sadatas blefuoja.

Šių diskusijų proga norima štai ko pasiekti: kad Izraelis dabar pasižadėtų grąžinti Egiptui visą Sinajaus pusiasalį. Jei nepasizadėtų, tai kad Saugumo Taryba būtų prašoma įvesti prieš Izraelį ūkines sankcijas ir uždrausti jam parduoti ginklus bei kitą karinį inventorių.

Kai paskutinį kartą buvo susitiktis tartinis Izraelis ir arabai J. Tautose jų tarpininkui dr. Jarringui pirmininkaujant, panašaus tikslo bandė pasiekti patį Jarringą, per visiems pasiūstą klausimų lapą. Arabai atsakė į visus klausimus teigiamai vienaip ar kitaip kiek patį Jarringą, per visiems pasiūstą klausimų lapą. Arabai atsakė į visus klausimus teigiamai vienaip ar kitaip kiek patį Jarringą, per visiems pasiūstą klausimų lapą.

Sustabdė streiką

— Laivų aptarnautojai uoste (dokeriai) Atlanto ir Meksikos įlankos pakrančių uostuose teismo sprendimu sugrąžinti prie darbo. Streikas tęsėsi du mėnesius, bet iškliol nesugebėta sustarti. Dabar darbdaviai ir darbininkai turės 80 dienų ginčams sutvarkyti ir kartu dirbti. Šitas streikas buvo didžiausias kaltininkas, kad užsienio prekybos deficitas už spalio mėn. vėl pakilo, nes išvežimui į užsienius skirtos prekės tebera nepakrautos.

Jaunieji sujudo prieš sovietinę propagandą Amerikos spaudoje

SAKĖ — ATSAKĖ

Lietuvos reikalų komisijos daug kur įsitraukė jaunimą, čia augusi, čia išsimokiusi, čia gyvenimo stilių pasisavinusi ir dėl to mokanti tiksliau pranešti į amerikiečius. Kai kurie jų pašnekesiai, jų atsakymai į tai, ką pasakė sovietai ar sovietų įtakoje esą amerikiečiai, pasiekė redakciją.

Apie Kremliaus "taikos ofenzivą"

Los Angeles Times (spalio 24) paskelbė Gennadi Gerasimovo, "Novosti press" agentūros korespondento Maskvoj, rašinį, kuriame jis tikina, kad Sovietai suaktyvinę diplomatinę akciją, "nuoširdžiai" norėdami taikos. Savo tvirtinimą paremia ištraukom iš Toronto, Michigano, Colorado profesorų knygų. Tokia "taikos ofenziva" nesanti vakarykščias išradimas; ji gimusi su sovietinės valstybės gimimu.

I Gerasimovo raštą tas pats laikraštis spalio 31 paskelbė tris laiškus. Linas J. Kojelis, studentas, priminė sovietinės "taikos ofenzivos" pavyzdį — Čekoslovakijos invaziją prieš trejus metus. Priminė, kad tokia politika tikrai vykdoma jau ne nuo vakar, ir tai gali patvirtinti tie, kurie gyvena Izraely ir žino, kad Izraelis yra sovietinių raketų taikynys.

Kitame laiške Ron Urbonas pastebėjo, kad carai buvo tik mėgėjai savo pastangom išplėsti Rusijos imperijos ribas, palyginti su Kremliaus "taiką mylinčiais" veidmainiais.

Apie nuosirdumą:

N. G. Nyerger, Santa Monica, priminė, kad sovietinės politikos "nuosirdumas" reiškėsi tuo, kad jie tikrai "nuosirdžiai" 1939-40 ėmėsi invazijos į Suomiją; toliau smurtu prisiūnė Lietuvą, Latviją ir Estiją. Toliau nuslopino Lenkijoje Poznanės darbininkų sukilimą. Toliau brutaliai nuslopino Vengrijos revoliuciją 1956. Pagaliau Čekoslovakiją. O dabar nuosirdžiai slopina žydus, kurie nori laisvės ir tuo tikslu siekia išvykti į Izraelį.

Hitleris — sako autorius — taip pat buvo nuosirdus nacizmo vykdytojas.

Apie tikėjimo laisvę:

Santa Monica Evening Outlook dienraštis buvo paskelbęs Rev. Ralph A. Bernathy išpuodius iš kelionės po Sovietų Sąjungą. Juose tvirtino, kad ten radęs "visišką tikėjimo laisvę"; dalyvavęs katedroje pamaldose, kur buvo 7,000 dalyvių ir visi su maldaknygėmis.

Linas J. Kojelis atsiliepė į tai, nurodymas Asso. Press bendradarbio James R. Peiper paskelbtus duomenis apie Lietuvioje tikėjimo padėtį: "1940 Lietuvoje buvo keturios kunigų seminarijos, 37 vienuolijos;

85 jų namai, 72 privatinės katalikų mokyklos, 32 laikraščiai. Iš viso to šiandien telieka tik viena seminarija Kaune, kuriai valdžia leidžia per metus priimti 10 kandidatų". Nuo savęs autorius prideda paskutinę Lietuvos religinio gyvenimo žinią: 2000 Prienu katalikų skundą, kuriame sakoma, kad neleidžiama spausdinti tikėjimo turinio knygų, neturi-

ma net katekizmų ir kad pastutinis šios rūšies spaudinys buvo 1940, prieš rusų okupaciją.

Tiesos — sako L. J. Kojelis — Abernathy nemato pro taikos medalius, kuriuos jam dovanojo raudonoji vyriausybė... "Ar už tokią laisvę kovoja Abernathy šiame krašte, kurį jis vadina imperializmu ir rasizmu?" — klausia Kojelis.

Apie atsakomybę tų, kurie yra laisvėje:

The Christian Science Monitor lapkričio 15 Elona Vaisienė atsiliepė dėl korespondencijos apie Kosyginą priėmimą Kanadoje. Nepatenkintiems, kad vengrai ir kiti rytų bei vidurio Europos kilimo kanadiečiai Kosyginą sutiko priešiškom demonstracijom, E. Vaisienė atsakė:

— Ar tai, kas dedasi Sovietų viduje, Kanadai nerūpi?...

Ar Mr. Anable bei Mr. Trudeau norėtų, kad kas nors, kam pasisektų pasiekti laisvę, nuskestų į patogų gyvenimą, rastą svetingoje Kanadoje, ir nejaustų atsakomybės už sąlygas, kuriose tebegyvena palikę jo artimieji ir draugai? Tuos, kurie ištrūko, sąžinė skatina priminti pasauliui, kad tada, kai Sovietų vadai šypsosi ir kalba apie taiką bei teisingumą, Kanados vyriausybė turėtų paklausti, ką jie tokiais žodžiais supranta.

Reiktų iš naujo pasiskaityti šio laikraščio antrame puslapyje buvusį Paul Wohl rašinį "Stalino eros lageriai tebėklesiti".

Nutildyta Bažnyčia nebetyli

"Tylioji Bažnyčia vis dar tyli" — tokios antraštės straipsnį, parašytą Emilio Cavaterą, įdėjo Romoje leidžiamas "Il Cavour" žurnalas (nr. 11, lapkritis). Išsio puslapio straipsnis, iliustruotas sugniaužto kumščio brėžiniu, liečia religijos persekiojimą ne tik Lietuvoje, bet Vengrijoje, Čekoslovakijoje ir kituose kraštuose. Lietuvos katalikų padėčiai žurnalas skyrė netoli pusės straipsnio ir ypatingai pabrėžė Prienu 2,000 parapiečių skundą Maskvos įstaigom ir kun. Juozo Zdebskio suėmimą.

"Il Cavour" pažymi, kad šių metų rugsejo 19-sios data būsimi atmintina ilgiem laikam — tą dieną Prienu parapiečiai savo atviru laišku pasiskundė Kremlui dėl Lietuvoje vykdomų religinių suvaržymų, religinės laisvės stokos.

Autorius teigia, kad atviras laiškas buvo pasiūstas Sovietų Sąjungos kom. partijos centro komitetui, aukščiausiajai tarybai ir ministrų tarybai Maskvoje. Nurodyta visa eilė atvejų, kai varžoma religija, ir prašyta paleisti rugpjūčio 26 suimtą kun. Juozą Zdebskį.

Italų žurnalas, trumpai priminęs Bažnyčios padėtį Vengrijoje ir Čekoslovakijoje, klausia: "Ar yra kas pasikeitę Bažnyčioje Rytuose? Iš esmės nieko. Pati ji tylijoji Bažnyčia, liudydama savo kankinių heroizmą, dar įrodo, kad krikščionybė ir komunizmas tai visiškai nesuderinami dalykai."

(Elta)

OKUPOUOTOJE LIETUVOJE

Išleista Donato Saukos monografija "Tautosakos savitumas ir vertė". Šią temą yra mažai tyrinėję ne tik lietuviai folkloristai, bet ir užsienio specialistai. Monografijos skyriai liečia: dainas, pasakas, smulkiąsias pasakas, patarles, priežodžius, groteskus, satyrą, humorą. (E.)

Vilniuje, Vingio parke, buvo jojų tarptautinės varžybos. Jos buvo surengtos aštuntą kartą, ir, kaip įprasta, jose dalyvavo tik komunistų valdomi kraštai (nesivaržoma tokias varžybas vadinti tarptautinėmis). Laimėjo vienas rusas jojikas, ir prizas atiteko Rytų Vokietijai. Dalyvavo aštuonios komandos. Svečiai buvo iš Lenkijos, Čekoslovakijos, Vengrijos ir Rytų Vokietijos. (E.)

Kai šiandien, pradėdant popiežium ir baigiant Uthantu, visi šaukia, kad reikia gelbėti nuo bado šmėklos milijonus Pakistano pabėgėlių, bavarai ramiai sau sudeda duoklę Epikurui ir Bachui. Tačiau jie sumeta nemažą sumą ir badaujančių pagalbai. Taigi "Cuique suum" — kiekvienam atiduodama asava duoklė. O artimo meilė, jo alkaną pavalgys, prasideda nuo savęs.

J. Sav.

LB Woodhaveno apylinkės premijų įteikime iš k. į d. apyl. pirm. A. Balsys, premiją įteikia ižd. B. Bobelis, laimėję premijas A. Pumputis, Birutė Lukoševičienė; toliau jūrų komisijos nariai — Philip Skabekis, Daiva Kezėnė, Algis Simukonis ir pirmininkas Vytautas Alsėika. Nuotr. R. Kisieliūnas

TOKIOS ŠVENTĖS NERASI NIEKUR PASAULYJE

Ją pradeda burmistras, išgerdamas alaus bokalą (2)

Kulinerijos sektorius

Šių metų statistika dar nesuvesta, tačiau kiek per tą šventę suvalgoma (ne tik išgeriama), rodo pereitų metų duomenys, kada buvo suryta 487,570 keptų vištų, 795,358 poros dešrelių, 29,489 kiaulės karkos, 1000 kvintalų žuvų ir 35 antiešmo iškepti jautai.

O reikia dar pridėti barakai, kur parduodama duona, pyragaičiai, saldumynai, ledai, dešros įvairiausių skonių ir pavinimų, vaisiai, medus, kepti migdolai ir t.t. Be gomuriui tenkinti vietų, yra daugybė kitų "malonumų" palapinių, į kurias per garsialbius šaukiami žiūrovai, kur gali pamatyti dvasias, vėnius, gyvas sirenas ir kitas baisenybes. Neapsieinama ir be "meno" — tai teatrai, kur vaidina arba eina imtynių lilitai, dresiruoti šunys, delfinai rodo savo sugebėjimus; yra net blusų teatras. Žodžiu — visko, ko tik akys ir širdis trokšta.

"Oktoberfest" organizuotajai pažįsta išgerusius bavarus, kurie po vieno kito "Masso" pasijunta labai stiprūs ir galinigi. Tada savo jėgas gali išban-

dyti sunkenybes kilnodami, į taikinius šaudydami ir pan. O ką jau bekabėti apie visokius ratus, kur dėžėse arba orlaivuose iškeliama ir padanges, sukama ir mėtoma tol, kol galva apsvaigsta ir išlipę "padangių keliauninkai" gerokai išsivemia ir vėl eina ko nors solidnesnio užkasti. Šių metų naujovė ir sensacija buvo balionas Apollo 14, kuriame buvo galima pasivažinėti, nors ir ne tarplanetinėje aukštumoje. Vaikams yra arkliukai, automobiliai ir kitos linksmybės. Ir viskas ne veltui, bet už marš, kurios tokia proga lengvai krinta iš didelių ir mažų kišenių.

Tačiau būtų klaida manyti, kad Miuncheno šventėje linksminasi vien tik bavarai ar bendrai vokiečiai. "Oktoberfest" rasite turistų iš viso pasaulio, kuriuos vilioja įvairūs keltiniai biurai, orlaivių bendrovės, plakatai viso pasaulio geležinkelių stotyse. Todėl "Oktoberfest" metu gauti vietų viešbučiuose tiesiog neįmanoma. Kartais keltinių biurais nusiunčia atvykusius iš svetur ir nerzeravusius sau kambario iš anks-

to keliasdešimt kilometrų už Miuncheno.

Specialios palapinės

Linksma ir iš pažiūros nerūpestinga "Oktoberfest" atmosfera turi ir savo problemų. Nepaisant viso to triukšmo ir sąmyšio, žmonių stumdymosi, viskas vyksta tvarkingai dėka vokiečių įgimto "Ordnung" (tvarka) ir specialaus personalo, kuris visą laiką budi alarimo padėtyje. Tai patarnautojai, valytojai, ugniagesiai, policininkai, gydytojai, sanitarai, vaikių globėjos. Niekas nesistebi, kai pamato palapinę su užrašu: "Pamesti vaikai". Pereitais metais apie 500 vaikų, berniukų ir mergaičių, buvo gražinti tėvams, kurie iš didelės linksmybės pamiršo, kur padėję savo nuosavus vaikus.

Kai kurį vakarą šimtinė dalyvių turi šauktis gydytojo pagalbos po to, kai besilinksminantys ima pyktis ir į darbą paleidžia kumščius ar lazdas. Priedesnių karinių veiksmų paprastai neprileidžia visur būdinti policija.

Bet įdomiausia palapinė yra vadinama "Bierleichen" (alaus lavonai), kitaip tariant, jau visiškai nusigėrusieji iki sąmonės netekimo. Apskritai kas vakaras keliolika tokių "lavonų" atgyja toje specialioje palapinėje, kurios grindys yra iš klotos ledu, apdengtu šiaudų sluoksniu. Į tokį patalą paguldys "lavonas", sakoma, gana greitai atsipeiksti. Pasitaiko, kad net ir vaikai atgabenama į tą "lavoninę". Siemet, kaip laikraščiai rašė, viena 15 metų mergaitė turėjo gana ilgai pagulėti, kol išgaravo keturių "Massų" kiekis. O mergaitės tėvas nekaltai mina paaiškino: "Vargšėlė turi pamažu priprasti prie "Oktoberfest".

Visuose kraštuose prieš įvairius kapitalistinio gyvenimo reiškinius protestuoja, demonstruoja ilgaplaukiai "konstestatoriai". Atrodo, kad baviškoji spalio mėn. šventė kaip tik turėtų būti jų taikynys. Bet ne. Vietoj protesto, pasipiktinimo jie stengiasi įsijungti į bendrą liniją ir išmaukti kokį nors "Masą" gero alaus.

SPARTA — Rašomos mašinėlės (v. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, v. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gaustis iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. SĄVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave (prie Forest P-way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Sutelkia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 680 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. Laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MArket 2-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME, Notary Public, 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, Laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS ir JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. 441-4712.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Aprauidimas gyvenbės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1833 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radziūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

MONUMENTS HOLLANDER-CYPRESS CORP. — kapinėm paminklų projektotojai ir statytojai. 800 Jamaica Ave. Brooklyn, N.Y. 11208. Priešais Cypress Hills kapines. Tel. AP 7-2332. Užsakymai atliekami visose kapinėse.

S & G MAISTO KRAUTUVE. Antanas Vaitkus, ved. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, 296-2502 arba 296-7774; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus lietuviškus skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems—importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovosms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai—geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užleikite ir įstikinsite!

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

**Lietuviška
KELIONIŲ
AGENTŪRA**

TRAVELER'S VILLAGE

("VYTIS" INTERNATIONAL TRAVEL)

Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N.Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose kelionių reikaluose: LEKTUVAI VIESBUČIAI LAIVAI (Cruises) AUTOBUSAI įdomių vietų lankymas	Specialios nuolaidos: INDIVIDAMS (ekskursiniais bilietais) GRUPĖMS JAUNIMUI SEIMOMS
--	--

Lietuviškam rajone —

LIETUVIŠKA GELIŲ PARDUOTUVĖ

Alice's Florist Shop

107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.

Gėlės įvairiomis progoms

Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; vakare: 835-4149. Čia rasite nuosirdų lietuvišką patarnavimą.

LITAS TRAVEL SERVICE

jums patarnaus nežiūrint kur ir kada keliautumėt. LITAS Travel Service parūpins bilietus, padarys reikiamas rezervacijas, patars kur geriausia atostogauti, kur apstoti, kuriuo laiku ir iš kurio aerodromo arba uosto patogiausia išvykti. Patarnavimai yra visiškai veltui. LITAS Travel Service talkina išskviečiant gimines iš Lietuvos, — atostogom ar nuolatiniams apsigyvenimui. RUOSIATES KELIONĘ? ... Nepamirškite!

LITAS TRAVEL SERVICE

Naujas adresas:

87-18 LEFFERTS BLVD.
Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (212) 846-1650

N.Y. lietuvių tautinių šokių grupė, vadovaujama J. Matulaitienės šoka Ranksluostėlių vengrų revoliucijos minėjime spalio 24 d. Roosevelt viesbutyje. Nuotr. Charles Binkins

DARBININKAS

BROOKLYN, N. Y. 11221
910 WILLOUGHBY AVE.Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER by FRANCISCAN FATHERSEina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.
Prenumeracijos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00
Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.
Straipsniai ir korespondencijos redakcijai taisyti ir korektuoti. Nenaudoti straipsniais
saugomi ir grafiniai autoriams grafiniai. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai
išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Alto pirmininkas ir Darbininkas

Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininko dr. K. Bobelio kalba, pasakyta tarybos konferencijoje lapkričio 15, buvo paskelbta Naujienose.

Toje kalboje pirmininkas reišė pasitenkinimą pirmąsias Naujienas, paskiausiai Draugu. O apie Darbininką taip atsiliepė:

„Gi Darbininkas nukrypo nuo savo ankstesnės Altą remiančios linijos ir kiekviena proga Altos veiklą ir jos vadovus tendencingai kritikuoją.“

„Pav. šių metų kovo mėn. 2 d. Darbininke tilpo vedamasis „Du sparnai“, kur sulyginama Altos pirmininko kalbą Clevelande, kalbėjusio tūkstančių lietuvių vardu, su tūlu kalbėtoju iš New Jersey, kalbėjusiu tik savo vardu...“

„Taip pat Antano Mažeikos parašyta neaitinanti tikrąsias memorandumą apie Altos vedamą politinę liniją Darbininkas irgi rado reikalingą savo vedamajame diskutuoti, visai nepatiktiną šaltinio teisingumą.“

„Tokie ir panašūs, gyliau (giliau) nepastudijavus komentarai niekam garbės nedaro, o svarbiausia Lietuvos reikalui nepatarnauja.“

Alto pirmininkas turi laisvę reikšti savo nuomones, girti Naujienas, smerkti Darbininką. Savo ruožtu Darbininkas turi laisvę ir net pareigą atkreipti skaitytojų dėmesį į tai, kur Alto pirmininkas kalbėjo netiesiai.

1. Netiesia, kad Darbininkas „nukrypo nuo Altą remiančios linijos“. Nuo tos linijos nenukrypo, o tik kritikavo tokius dabartinės Alto vadovybės veiksmus, kuriais Altos nukrypo nuo savo tiesioginio tikslo — kelti viešumon Lietuvos reikalą ir jį ginti. Tokis nukrypimas, Darbininko išitikinimu, buvo Alto susilaikymas nuo paramos Kongreso rezolucijai 416.

2. Alto pirmininkas dėl rezolucijos kalbėjo: „Amerikos Lietuvių Taryba niekada nebuvo ir nėra nusistatčiusi prieš Lietuvos reikalą rezoluciją iš principo, bet turi aiškiai suformuluotą nuomonę ir apsisprendimą, kada ir kokioms aplinkybėms šią rezoluciją bandys stumti į Jungtines Tautas“. Toliau: „ironiškai šiandien atrodo... rezolucija šėšelyje Tautinės Kinijos, tik prieš keliolika dienų išmestos iš Jungtinių Tautų...“

Šie advokatiškai susukti žodžiai galima laikyti autentišku patvirtinimu, kad Darbininkas informavo ne tendencingai apie „du sparnus“, katrų vienas pasisako už rezolucijos „stumiimą“ dabar: Alto tame sparne, deja, nėra.

Alto pirmininko kalbama „ironija“ faktai nukreipė ne prieš argumentus, kurie siūlo kelti, bet prieš Alto argumentus — tylėti. Tylėjimo argumentas tenka ironijai, kada kongresmanas E.J. Derwinskis lapkričio 15-16 Jungtinėse Tautose Baltijos valstybių reikalą kėlė. Ir kėlė sėkmingai, nes Baltijos reikalą sugyveno. Tik toki gyvinimai vienas po kito yra būtinas ir teisingas dirvos paruošimas kalbamam rezolucijos galutiniam tikslui. Derwinskui, deja, ne Alto vadovybei, priklausio garbė už tylos sulaužymą.

3. Alto pirmininkas gali pikintis, kad Darbininko vedamame buvo lyginamos mintys Alto pirmininko, „kalbėjusio tūkstančių lietuvių vardu, su tūlu kalbėtoju, kalbėjusio tik savo vardu...“ (Tūlas lietuvių kalboje reišia dažnas, ne vienas, daug kas; pirmininkas tuo tarpu čia bus norėjęs pasakyti priešingai: tik vienas. Red.).

Tokis pasipiktinimas atrodo lyties linksmas, jei jis nebūtų liūdnas. Liūdnas dėl neįprasto sąvokų pervertinimo ir kito nuvertinimo (nukelta į 6 psl.)

Susirėmimo proga:

Jungtinių Tautų vad. „trečiajam komitete“ (socialiniam, humanitariniam ir kultūriniam reikalui) lapk. 15 buvo svarstomas klausimas „Tautų apsisprendimo visuotinio vykdymo svarbą ir skubumas suteikti kolonijiniams kraštams bei tautoms nepriklausomybę, kad būtų paviečiai garantuotos žmogaus teisės“.

Sovietinė agresija:

Diskusijas pradėjo Sovietų atstovas V. S. Safrončiukas, agresyviai kaltindamas J.V. Angliją, Portugaliją, šiaurės Atlanto pakto (NATO) narius, Izraelį ir kt. Tona priminė senąjį Gromyko toną.

Amerikos kontraktacija:

Amerikos delegacijos narys Edward J. Derwinskis, smerkdamas kolonializmą, atkreipė dėmesį: neturi būti paleistos iš akių ir kolonializmo naujos formos. To naujo kolonializmo pavyzdžiu nurodė Baltijos valstybes, Lietuvą, Latviją ir Estiją, kurios prievarta yra įjungtos į Sovietų Sąjungą, o jų gyventojų žymi dalis deportuoti į Sibirą ar Rusijos šiaurę.

„Sovietų Sąjunga praktikuoją klasinį imperializmą“, neduodama ir kitom tautom apsisprendimo teisės. Suabejojo taip pat, ar apsisprendimo teisė

Kongresmano Derwinskio susirėmimas su Sovietų Safrončiuku ir Zenkevičium

se gali naudotis rytų Vokietijos gyventojai. (Derwinskio kalbos tekstas — skyriumi).

Kaltinimai Amerikai dėl globos Baltijos valstybėms:

Sovietų kalbėtojas, naudodamasis atsakymo teise, jau kaltino Amerikos delegaciją, kad ji „flagrantiškai klastoja istorijos faktus“, ir kad Amerika duodanti globą „pusiau fašistinių Baltijos valstybių vyriaubių nariams“, pabėgusiems į Ameriką. Apie „tiesą“ pasakysias „Sovietų delegacijos narys lietuvis“.

Gudijos, Ukrainos ir Kubos atstovai pritarė Safrončiukui. O jau rytojaus dieną, lapkričio 16, buvo išleistas kalbėti tas „delegacijos narys lietuvis“ V. M. Zenkevičius. Pasisakęs esąs

„Lietuvos užsienių reikalų ministerio pavaduotojas“, dėstė faktus Safrončiuko mintim paremti. Bet per naktį, matyt, nespėjo parengti kalbos taip, kad ji būtų patikima, ir ėmė pailiotis su datom ir skaičiais: sakė, kad Baltijos valstybės savo nepriklausomybę paskelbusios 1917; kad tik „vietiniai kometre-voliucionieriai“, padėdami J.V. ir Anglijos, atskyrė šias valsty-

bes nuo Sovietų Sąjungos; kad Lietuvoje prieš karą buvę 40 proc. beraščių, pusė gyventojų bedarbių; kad tik „socialistiniame kelyje“ atėjusi pažanga. Pratešdamas Safrončiuko kaltinimus Amerikai, Zenkevičius aiškino, kad Sovietai reikalavę išduoti „fašistus“ (suminėjo mirusio Impulevičiaus pavardę), bet Amerika atsisakiusi. Kad efektas būtų didesnis, pasikartodamas pabrėžė: jokia valstybė (tur būt, išskyrus Sovietus! Red.) neturi teisės kištis į kitos valstybės vidaus reikalus, ir „kas įgaliojęs kalbėti J.V. Lietuvos, Latvijos ir Estijos vardu?“

Prabilo ir kiti:

Kubos atstovas puolė Derwinskį asmeniškai: esą jis suinteresuotas savo distrikto balsootojais, dėl to taip kalbas. Irako atstovas sveikino Derwinskį, kad stoja už mažų tautų teises, siūlydamas, kad gintų ir Palestinos arabus. Ukrainos — kartojo ruso teigimus. Čekoslovakijos — prislėgtu balsu apgailestavo, kad Amerikai kišantis į svetimos valstybės reikalus. Gudijos — nukrypo į Aziją: ten esą Amerika

agresorius. Khmer (buv. Cambodia) — skundėsi vienintele savo krašte agresija — Vietkongo ir šiaurės Vietnamo. Afganistanas pasisakė už apsisprendimo teisę visom tautom. Panama — prieš visokį tradicinio ir naujos formos kolonializmo kišimąsi, pridurdama, kad naujos formos yra sukcesinės ir dėl to pavojingesnės tautai. Austrija — reikėtu išdiskutuoti skirtumą tarp kolonijinio ir svetimųjų valdymo.

Vėl Derwinskis:

Derwinskis per tas dvi dienas kalbėjo tris kartus. Nurodė, kad jo oponentai kalbėse faktus falsifikavo, ir tai iliustravo vėl Baltijos valstybių į-

vykiais; nurodė, kad Sovietų argumentai, jog prezidento Nixono pramatomas vykimas į Maskvą turėtų reikšti pradžią ne susirėmimo bei šalto karo, o susipratimo, — klaidingas, nes prieš pradėdami derėtis partneriai turi išsiaiškinti pagrindinius faktus, kaip juos supranta. Vargas su Sovietais, kad jų „faktai“ — net istorijos faktai — nuolat kaitaliojasi — buvo didelis faktas, kad Sovietų vadas prieš 10 metų lankėsi J. Tautose ir čia pagarsėjo, o dabar tas faktas su vado vardu yra dingęs iš Sovietų istorijos vadovėlių. O dėl Baltijos valstybių pakartotinai nurodė į kolektyvizaciją, tikėjimo persekiojimą, deportacijas, kurias turi pakeisti gyventojų sudėtį. Tokios Sovietų politikos J. Tautos negali pateisinti.

BAŽNYČIOJE IR ŠALIA JOS:

Misijonieriai ateis iš Afrikos?

Vyskupų antras sinodas dar tebevertinamas, nors nevienodai. Didžiąją daugumą sinodo dalyvių ar stebėtojų pripažino jo didelę reikšmę Bažnyčios tom dviem problemom išsiaiškinti: kunigų celibatui ir „pasaulyo teisingumui“. Mažuma vertino, kad sinodas neturėjo drąsos pasisakyti atvirai ir tiesiai, tenkindamasis, ypačiai antruoju klausimu, tūščiažodžiavimu.

Idemiausios pastabos, kurias teko aptikti spaudoje, yra kun. Kenneth Baker, S.J., National Catholic Register (lapkričio 21). Po sinodo jis prabilo dviem teiginiais: a) Bažnyčia Vakaruose blėsta; b) Bažnyčia suklesti juodojoje Afrikoje. Jis rašo:

„Katalikybės centras nusikelia į Afriką. Tuo metu, kai Bažnyčia vakarų Europoje ir lotynų Amerikoje merdi; tuo metu, kai kunigai ir vienuolės gausiai traukiasi nuo apžadų: tuo metu, kai daugelis suaugusių katalikų prarado tikėjimą ar tapo indiferentais, — katalikų Bažnyčia juodojoje Afrikoje suklesti“.

„Afrikoje yra beveik penkiasdešimt milijonų katalikų — ir skaičius ten auga. Daugely vietų kunigų seminarijos taip perpildytos, kad negali visų kandidatų priimti. Romoje spaudos konferencijoje arkivyskupas Francis A. Arinze (iš Onitsha, Nigerijoje) šaukėsi į brolius, turtingesnių kraštų vyskopus, paramos jo seminarijai. Mes desperatiškai reikalingi pagalbos — sakė jis — kad galėtume priimti daugiau kandidatų. Vienas būdas pagalbėti — tegul Europos ir Amerikos seminarijos priimtų mūsų klierikų dalį toliau mokyti ir auklėti“.

Arkivyskupas Arinze pasiūlė už tokią pagalbą: jei Vakarų vyskupai padėtų jam išmokyti

jo klierikus, tai jis mielai atsisų jų kunigauti ir tas Europos vietas, kur kunigų trūksta.

Korespondentas sakosi buvęs paveiktas Afrikos vyskupų tvirtu tikėjimu, ištikimybės popiežiui, daugelio juodųjų ganytojų gyvenimo paprastumo bei neturto ten Romoje, kad jam atėjusi mintis, jog katalikybės centras aiškiai nukyla į Afriką, katalikų Bažnyčia diena iš dienos vis labiau daros juodoji Bažnyčia.

Ir tai nieko nuostabaus. Žiūrėdamas į Bažnyčios istoriją, korespondentas saką, jog Bažnyčia prasidėjo rytiniuose Viduržemio jūros pakraščiuose. Paskui ji išsiplėtė Mažosios Azijoje, Graikijoje, Romoje, įleido tvirtai šaknis šiaurinėje Afrikoje ir klestėjo iki septinto šimtmečio. Paskui augimo centras atsisdūrė šiaurinėje Europoje, plisdamas į rytus Rusijos link. Naujaisiais laikais augo šiaurės ir pietų Amerikoje. „Kai dabar Bažnyčia rodosi silpstanti Amerikoje, mán rodosi, jos veiklos ir aktyvumo centras grįžta į Afriką — šiuo tarpu juodąją Afriką, į pietus nuo Saharos. Didelio masto ekspansija tolimose rytuose dar turės atėiti“.

Sinodo metu Afrikos vyskupai, kaip grupė, nebeįsijungė stovėjo popiežiaus pusėje, pasipriešindami tikėjimo ir drausmės silpninimui. Kaip grupė, buvo stipriausia privalomo kunigų celibato atrama. Ir tai daugelį stebino. Daugumas jų taip pat buvo prieš siūlymą šventinti kunigus vedusius asmenis. Upper Volta kardinolas Paul Zoungana kalbėjo, kad vyskupai neturi leisti atskirų teologų nuomonių painioti su Bažnyčios doktrina.

Kai daugelis Vakarų vyskupų rodėsi paveikti žurnalistų ir

(nukelta į 4 psl.)

Montrealio Aušros Vartų orkestras ir solistė Gina Čapkauskienė (viduryje) dainuoja Darbininko koncerte lapkričio 20 Richmond Hill aukšt. mokyklos salėje. Prie pianino Nime Madeleine Roch. —Nuotr. R. Kisieliū

JUOZAS
ERETAS
TARNYBOJE LIETUVAI(10)
Politinė akcija

Išėjus iš valstybinės tarnybos, dr. Eretas anaipol nesumažino savo aktyvumo: jis tik atsipalaidavo nuo pastovaus inkaro, kuris jį laikė pririštą prie aiškiai apręžtos pareigos. Šiaip jau jo tuometinis veikimas ėjo plačiai išsišakojusios upės pavidalu: akademinis darbas iš pradžių aukštuosiose kursuose, paskui universitete, visuomeninis kultūrinis veikimas ir politinė akcija, — štai pagrindinės linkmės, kuriomis reikėsi jo veikla. Iš šių linknių poeilinio periodo pradžioje bene bus reikšmingiausia politinė akcija, kurios fatališki atgarsiai dar iki šiol nėra visi išgyventi dr. Ereto gyvenime.

Norint suprasti jauno daktaro psichologiją, reik skaitytis su ta aplinkybe, kad jo tarny-

binis darbas ir visuomeninė akcija išsivystė seimų laikais, kai visuotinis išpolitikavimas egzaltavo visuomenę pasitikėjimą išganomąja politinė akcija reikšmė. Neatsilikio nuo bendros nuotaikos ir dr. Eretas ir ėmė linkti į tą politinę grupę, kuri labiausiai atitiko jo socialinę ir religinę pasaulėžiūrą, būtent, į krikščionių demokratų partiją. Į ją jis, aplinkybių paragintas, įstojo ir praėjė Seimą.

Dabar negali būti abejonės, kad dr. Ereto įstojimas į politinę partiją ir pastatymas ant tik sutikimas pastatyti savą kandidatūrą į seimą buvo aiški taktinė klaida. Politinė akcija neišvengiamai yra susijusi su politine įvairių grupių kova. Dr. Eretui einant į šią kovą, galima buvo spėti, kad jo padėtis šioje kovoje buvo visados

pašlijusi į pralaimėjimą jau dėl tos vienos priežasties, kad tai, kas yra leidžiama ar dovanojama išvidinėje piliečių kovoje, yra neleidžiama ir nedovanojama pagreitintu tempu įsinautūralizavusiam piliečiui, kuris idėjinį priešininkų aktyvą yra visų pirma neprasytu įsiveržėliu.

Kai kildavo anksčiau jo kvietimo į Lietuvą klausimas, beveik kiekvienas nesvyruodamas šitą kvietimą palaikydavo, nes kiekvienas savo širdies gilumoje turėjo vilties, kad šis gabus ir veiklus jaunuolis galės būti naudingas jo grupės reikalui. Net tada, kai dr. Eretas, sprenddamas stojimo į partiją klausimą, teiravosi nuomonės pas vieną kitą savo draugą, neatsirado nė vieno, kas pažūrėtų į šitą klausimą ne vienos kurios, savos ar tik simpatizuojamos, partijos akimis, bet visos lietuvių visuomenės atžvilgiu. Nestebėtina, kad šituo klausimu nesusiorientavo ir jis pats.

Būdamas iš esmės idėjinio nusistatymo ir veiklaus nusiteikimo žmogus, dr. Eretas pažūrėjo į politiką ir į partiją, kaip į priemones savo pasaulėžiūrinei programai realizuoti. Tuo tarpu šita idėjinė akcija, siekianti politinėmis priemonėmis katalikų visuomenės susipratimo ir suaktyvėjimo, katalikiškos akcijos arba visuomenės rechristianizacijos linkme, dar labiau pasunkino jo poziciją

politinėje plotmėje. Prieš jį griežtai apsisprendė visa laisvamaniškoji lietuvių visuomenės dalis ir dargi tie tautiškausi sistatę katalikai konservatoriai, kuriems propagavimas katalikiškosios akcijos ir radikalesnės socialinės programos yra kažkokie nesuprantami naujovės padarai. Tuo būdu prieš dr. Ereto politinę veiklą stėjo pietu du sparnu: radikalai laisvamaniškas ir konservatyviai tautiškas.

Eidamas į politiką audringais laikais, dr. Eretas, žinoma, nenumatė visų laukiančių jį šioje srityje sunkenybių ir nemalonybių. Čia suvaidino, šalia idėjinio išitikinimo, ir kitos visai dar jauno žmogaus ypatybės. Paskatintas žymaus pasisekimo kitose veikimo srityse, — pasisekimo, kuris tiek karčiai buvo stebimas jo idėjinio priešininkų, jis kiek pasidavė ir jaunai bravūros nuotakai, kuri stumia jaunus žmones, kartais visai nenugalimai, į naujus savo jėgų bandymus ir pritaikymus. Žinoma, suvaidino čia rolę ir ambicijos jausmas, kuris nebuvo svetimas šitam jaunam Lietuvos piliečiui.

Bet bene didžiausią rolę dr. Ereto apsisprendime politikos srityje bus suvaidinusi imponuojanti kun. M. Krupavičiaus asmenybė. Mano išitikinimu, a teities istorikas turės konstatuoti, kad kun. Krupavičius buvo seimų laikais žymiausias Lie-

tuvos politikas ir visuomeninis veikėjas. Šitas valingas, veiklus, ryžtingas ir materialiai švarus žmogus, jau dabar aišku, įrašė neišdildomomis raidėmis savo vardą politinėje ir socialinėje Lietuvos istorijoje: juk jis savo tiesiog titaniškomis pastangomis padėjo pagrindą socialinei mūsų visuomenės pusausvyrui (agrarinė reforma) ir tuo pačiu suredukavo neproporcinaliai išgailėjusį mūsų krašte lenkiškąjį gaivalą.

(Bus daugiau)

Solistė Gina Čapkauskienė dainuoja Darbininko koncerte lapkričio 20 d. Richmond Hill aukštesniosios mokyklos salėje. —Nuotr. R. Kisieliū

EGLUTĖ

IDĖJA TAPO TIKROVE

Prieš dvidešimt metų Lietuvos Kultūros Institutas prelatas P. Juro lūpomis tarė: — „Reikia mažiesiems lietuviško spausdinto žodžio“. Ir išdugo EGLUTĖ. Išaugo ir sulaukė dvidešimt metų. Per visą dvidešimtmetį EGLUTĖ turėjo 1500 skaitytojų, tai nedaug, palyginti su šeimom, turinčiom jauna prieauglį. Bet kai paskaičiuoji, kiek lūpų skaitė Eglutę per tą dvidešimtmetį, tai susidaro kelios dešimtys tūkstančių. Tas skaitymas vaikui buvo lyg laiptai kopti aukštyn.

Kas apskaičiuos, kiek per tą laiką iš to pasėto grūdo pasiklodo gėrio? Kiek jaunose sėlose pažadinta kūrybiškumo! Kiek jaunieji skaitytojai dėjo pastangų, kad pajęgtų perskaityti ir suprasti, kas ten parašyta! Kiek lūpų juokio pražudo beskaitant visokius PUPUČIO nuotykius, mįsles, sprendžiant uždavinius. Gal tai smulkučiai reiškiniai, bet jie skaitantį vaiką krepė tautinio, religinio ir dorinio gėrio link. Mums reikia tokių „keltuvų ir žadintuvų“, kad apsaugotų nuo nepageidaujamų nuosmūkių. Jei jau toks keltuvai j-

kurtas ir užvestas ant bėgių, neleiskime, kad nyktų. Negalime cento nei darbo, kad reikalas eitų pirmyn.

Kaip gražu, kad N. P. Marijose Seserų Remėjų skyrius Bostone ėmėsi iniciatyvos paminėti Eglutės dvidešimtmetį. Būrelis žmonių darbščias rankas sudėjo kartu ir paruošė Eglutės šventę, su parodėle nuo pirmojo numerio iki paskutinio įrištais metų komplektais, su knygelėmis vaikams, kurias išleido Eglutė. Buvo įdomu, kad eilė skaitytojų susinėšė parodėlėn rūpestingai išaugotus Eglutės kompleksus.

I šventės programą įsijungė buvusieji ir esamieji bostoniečiai skaitytojai, suvaidino „Čičinską“, pašoko tautinių šokių, netrukė ir eilėraščių, išmokytų iš Eglutės puslapių. Saulius Cimbakas davė puikios muzikos. Visa tai jie atliko globojami ponų Ambraziejienės, O. Ivašienės ir kitų globėjų.

Po skanių pietų, už kuriuos aciu mielmom poniom šeiminiškėm, buvo malonu pasidžiaugti tais sutelktinio darbo vaisiais.

Buvo įdomu ir naudinga iš-

klausti dr. E. Vaišniūnės kalbos, kurią ji taip vaizdžiai ir gyvai perteikė, nuolat papildydama praktiška patirtimi, kaip pritaikinti Eglutės skaitymą šeimose ir mokyklose. Dr. E. Vaišniūnės patarimu sekdami, gal mokytojai įsivestų Eglutę kaip privalomą skaitymą klasėse. — „Vadovėliai paruošti vieno žmogaus, vieno stiliumi, vaikui greitai nusibosta. Jų tikslas perteikti žinias. Tas žinių perteikimas yra patrauklesnis, jei paruoštas kelių žmonių ir keleriopu stiliumi. Čia vaikui nereikia iškalti žinias, o tik priimti jam suprantamu stiliumi ir tai, kas jam įdomu. O jam įdomiau tai, kas perduodama gyva, pagaunanti forma.“ Už šią kalbą dr. E. Vaišniūnei nuosirdus aciu. Manau, būtų naudinga ir prasminga tas mintis ir idėjas, iškeltas to pokalbio metu, pakartoti spaudoje.

Ruošėjame, programos atlikėjame ir visiems atsilankiusiems nuosirdi padėka. Žinome, kad bostoniečiai galvoja eiti pirmyn ir bandyti suteikti lėšų vienam Eglutės numeriui išleisti. Tai didelis užsiėjimas. Taip pat dedamos pastangos pakelti prenumeratų skaičių — tai puiki dovana Eglutės dvidešimtmečio progai. Kiekvienas naujas skaitytojas „Eglutėi“ labai svarbus.

Savo dvidešimtmečio progai EGLUTĖ dėkoja mielmam prelatui P. Juroi — Eglutės Tėviui už išdaiginimą. Tai nebuvo be dieviškos šviesos ir įkvėpimo. Prelato Juro pastangų ir dosnumo dėka, graži idėja tapo tikrove. „EGLUTĖ“

Aušros Vartų parapijos okteto dirigentė Mame Madelei ne Roch akomponuoja oktetiui Darbininko koncerte lapkričio 20 Richmond Hill aukštesniosios mokyklos salėje.

APIE VERONIKĄ ALSEIKIENĘ

Kaune rugsėji 26 mirė dr. Veronika Alseikienė-Janulaitytė, sulaukusi 88 metų amžiaus. Buvo palaidota rugsėjo 28 Petrašiuose. Velionė buvo žinoma akių gydytoja, viena iš pirmųjų lietuvių moterų, baigusiu mokslus užsienyje, dalyvavusi visuomeniniame gyvenime, plačiai pasireikšusi pirmojo pasaulinio karo metu, veikusi Vilniuje sunkiais okupacijų laikais.

Ji buvo gimusi 1883 gegužės 18 Malavėnų kaime, netoli Šiaulių. Janulaičių šeima buvo didelė. Viso buvo net tryliką vaikų. Keturi iš jų mirė vaikystėje. Likusieji prasiveržė į mokslus ir į žymius žmones.

Vienas jos brolis buvo žymus teisininkas, istorikas prof. Augustinas Janulaitis, miręs Kaune 1950, kitas brolis, Pranciškus, buvo kunigas, Betygalos kanauninkas, miręs 1952.

Sesuo Julija, dantų gydytoja, buvo ištejęsi už žymaus rašytojo Jono Biliūno. Šiam anksti mirus džioga, vėliau išteję už St. Matjašaičio. Ji dar tebėra gyva, turi 92 metus ir gyvena Kaune.

Mirus tėviui, motina nenorėjo savo dukterų leisti į mokslus, tačiau jos abi veržėsi.

Velionė Veronika mokėsi Šiauliuose. Už lietuvišką veiklą pašalinus iš gimnazijos, mokėsi privačiai ir 1903 Mintautoj baigė gimnaziją.

Medicina studijavo Berne, Šveicarijoje, Viena, Berlyne. Berlyne dalyvavo lietuvių draugijos veikloje. Vydūno rengiamose vaidinimuose, važinėjo į Lietuvą su draudžiama literatūra. Savo daktaro laipsnį įsigyti parašė disertaciją apie trachomą. Daktaro laipsnį gavo 1908 Berlyno universitete, būdama 27 metų amžiaus. Berlyne vėl išlaikė visus privatumus egzaminus, nes Rusijoje negaliojo užsienio diplomai.

vyko 1943 lapkričia 26. Krikštynose dalyvavo dalis komiteto su kun. V. Martusevičiumi.

Kai tik sužinota iš Balfos centro New Yorke apie reikalingą šelpit dėl karo ir okupacijų nukentėjusius lietuvių, prie bendro komiteto įsteigtas Balfos skyrius. Tada nepatiko komunistams, ir jie pradėjo trukdyti Balfos skyriaus steigimo darbą. 1944 rugsėjo 13 susirinkime kilo net muštynės. Komunistai, nebegalėdami su-trukdyti Balfos skyriaus steigimo, pasitraukė iš susirinkimo. Pirmąją Balfos skyriaus valdybą sudarė: J. Kavaliauskas — pirmininkas, K. Zadeikis ir Jonas Grinčius — vicepirmininkai, raštininkas P. Pūkas, iš-diminkas Wm. Paschall ir finans raštininkė G. Romanauškienė (Roman). Ir Balfos skyriuje daug įdėta P. Pūko sumanumo ir energijos.

(Bus daugiau)

Bažnyčioje...

(atkelta iš 3 psl.)

pseudoteologų ir savo kalbose vengė atvirai kalbėti apie Bažnyčios misiją, afrikiečiai, kuriuos teko girdėti korespondentui, daugumas buvo tiesūs ir tvirti savo pareiškimuose. Net vienas Amerikos delegacijos narys (Minneapolis — St. Paul arkivyskupas) pasisakė grupei amerikiečių kunigų, kurie studijuoja Romoje, kad jis buvęs paveiktas Afrikos vyskupų laikysenos.

AMERIKOS KATALIKŲ MOKYKLOS

Daniel Lyons, S.J., rašo, kad Detroito arkivyskupijoje šiais mokslo metais uždaryta 25 prc. katalikų mokyklų. Vienos vidurinės mokyklos pastatus Detroito parvė už 1,800,000.

Pueblo, Colorado, vyskupija uždarė visas savo 10 pradininių mokyklų ir abidvi vidurines. O pusė Pueblo gyventojų yra katalikai. Abidvi vidurinės mokyklos davė 1967 nuostolio 72,000, jau 1970 nuostolis pakilo iki 122,000. Abiejų uždarytų mokyklų pastatus išnuomojo miestui už 170,000 met-am.

„Atrodo, katalikybė Pueblo žengia į kapą“.

— Kardinolas Mindszenty iš Romos pasitraukė ir apsigyveno Vienoje, kur yra vengrų institutas.

te. Paskui išvyko į Minską ir ten lietuviams pagėgiam įsteigė net 25 lovų ligoninę. Lietuvai nepriklausomybę paskelbus, ji 1918 m. pavasarį įkūrė Lietuvių Sanitarinės Pagalbos Draugiją ir ligoninę pergabeno į Vilnių.

Kai lenkai okupavo Vilnių, buvo manyta ligoninę perkelti į Kauną, bet V. Alseikienė protestavo, ji turi būti Vilniuje. Taip ji ir paliko. Ligoninė buvo išgarsėjusi, veikė iki 1939.

Po pirmojo pasaulinio karo ji Vilnių dar steigė mergaitėms siuvimo, mezgimo, audimo kursus, dirbo lietuvių švietimo „Ryto“ ir „Kultūros“ draugijoje.

I Kauną su vaikais persikėlė 1931. Vyras dar liko Vilniuje. Ten jis ir mirė 1936.

Kaune ji dirbo ligonių kasoje ir vertėsi privačia akių gydytojos praktika. Ligonijų kasoje dirbo iki 1943.

Jos abu vaikai gyvena Amerikoj, sūnus Vytautas, žurnalistas, New Yorke, dukra Marija-Birutė yra mokslininkė — archeologė ir dirba Kalifornijos universitete.

Dr. Veronika Alseikienė

Trumpai dirbo Dorpatė, pakui buvo pakviesta į Simbirską. Ten net keturiuose gubernijose gydė akies ligas. Susitau-piusi pinigų, išvyko specializuotis į Berlyną. Jai buvo pasiūlyta dirbti klinikose, bet ji grįžo į Lietuvą. 1910 apsigyveno Ukmergėje, išteję už daktaro Danieliaus Alseikos, ir abu gydytojo praktika vertėsi Ukmergėje.

Pirmojo karo metu buvo nublokšta į Voronežą, kur dirbo kaip gydytoja lietuvių komite-

Daiva Kezėnė kalba Simo Kudirkos prisiminime lapkričio 20 Richmond Hill mokyklos salėje.

PRANĄ PUKĄ AMŽINYBEN PALLYDĖJUS

(Tęsinys iš praeito nr.)

Jonas Puzinas

Gyvenimas ir darbai Philadelphiaje

Atlikęs pavestą darbą New Yorke, P. Pūkas grįžo į Philadelphia ir kartu su adv. M. Sliuku dirbo Nekilnojamojo turto pardavimo įstaigoje (2433 E. Allegheny Ave.). Vėliau, išmokes laikrodininkystės, nuo 1922 apie 40 metų vertėsi laikrodžių taisymo amatu ir brangenybių pardavinėjimu. Pastoriai įsikūrę Philadelphiaje, 1926 vedė Pauliną Staniškę, Philadelphiajos lietuvių spaus-tuvininko ir Sv. Andriejaus parapijos vargonininko Petro Staniškio seserį. Jaunavedžius su-tuokė Staniškių giminaitis naujausios lietuvių katalikų Sv. Andriejaus parapijos klebonas kun. Juozapas Čepukaitis. Pūkai išaugino dvi dukteris: Ameliją ir Florenciją. Kad išlaikytų lietuviybę, abi dukteris leido mokytis į seserų kazimieriečių vadovaujamą Villa Joseph Marie aukštesniąją mokyklą Newtowne, Pa.

Philadelphiajos P. Pūkas buvo gyvai įsijungęs į lietuvišką veiklą. Kaip gražiai ir taisyklingai rašas lietuviškai, P. Pūkas daugelio organizacijų buvo renkamas sekretoriumi. Jis ne tik rašė protokolus, bet nuolat informavo spaudą apie svarbesnius organizacijų darbus. Štai svarbesnės organizacijos, kuriose rūpestingai dirbo.

Philadelphiajos Lietuvių Krikščionių Sąjūdis — organizacija, kuri rūpinosi ne tik lietuvių puoselėjimu Philadelphiaje, bet ir nepriklausomos Lietuvos reikalais. Šios organizacijos garbės pirmininkais buvo kun. Juozas J. Kau-lakis, kun. Ignas Zimblys, kun. Juozapas Čepukaitis, Clinton Rogers Woodruff ir bankininkas Hubert J. Horan, Jr. Sąjūdis pirmininku buvo A. Užumekis, išdininku J. Bekeris ir ilgamečiu sekretorium P. Pūkas. 1924 P. Pūkas, būdamas to sąjūdo sekretorium, per Lietuvos atstovą Washingtono ministrą K. Bizauską pasiuntė Lietuvos Respublikos prezidentui 150 dol., kad tie pinigai būtų paskirti Vilniaus vadavimo reikalams. Už auką gavo padėką ir iš ministro K. Bizausko, ir iš Respublikos prezidentą kanceliarijos viršininko kun. Pijaus Bielskaus, kuris 1924 spalio 28 laiške P. Pūkui tarp kita ko rašė: „Ponas Respublikos Prezidentas nuosirdžiai dėkoja visiems aukotojams Broliams Lietuviams už pareiktą aukomis karštą prisirišimą prie savo Tėvynės ir už susirūpinimą Lietuvos sostinės atvadavimu ir linki krikščionių Sąjūdiui sėkmingai darbuotis Tėvynės ir savo gerovei“.

1925 rugpjūčio 11-13 Amerikos Lietuvių Romos Katalikų

Federacijos XV kongrese Philadelphiajos P. Pūkas pasveikino raštu suvažiavimo dalyvius sąjūdo vardu.

1935 sąjūdis suruošė Vasario 16-tosios minėjimą, kur pagrindiniu kalbėtoju buvo pakviestas vysk. Teofilis Matulionis, prieš keliolika mėnesių grįžęs iš sovietų kalėjimo.

Vėliau Philadelphiajos Lietuvių Krikščionių Sąjūdis tapo Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacijos Philadelphiajos skyriumi, kuriam pirmininkavo P. Pūkas.

Philadelphiajos Lietuvių Verslininkų, Amatinkų ir Profesionalių Sąjūdis (Lithuanian Merchants' Association). Ši organizacija, įsikūrusi 1937 rugsėjo mėnesį, pasižymėjo labai gyva veikla. 1938 sausio 6 išrinkta nauja valdyba, kurios pirmininku buvo Antanas Kanisius (Kanin), vicepirmininku P. Gelžinis, išdininku Klemen-sas Dalbukas (Dalbok), finansų sekretoriumi S. Buivydas. patarėju adv. Kazys Čeledinas (Cheleden) ir P. Pūkas — protokolių sekretoriumi. Šioje organizacijoje, trumpiau vad. Lietuvių Biznierių Sąjūdiu, P. Pūko įdėta labai daug darbo. 1938 Lietuvos vyriausybei ruošiant Pirmąją lietuvių tautinę olimpiadą Kaune ir Lietuvos atstovybei Washingtono oficialiai kreipiantis į sąjūsi talkos, kad ir iš Philadelphiajos būtų nusiųsta olimpiadon sportininkų, sąjūdis surado keturis jaunuolius: Vladą Sidabrą (Walter H. Silver) — šokėją i aukštį, Leoną J. Mačionį ir Valterį Dalbuką (Dalbok) — plaukikus ir Joną Nojūną — boksininką. V. Dalbuko keliuone Lietuvon apmokėjo jo tėvas, o kitų trijų keliuonės išlaidas padengė Philadelphiajos lietuvių organizacijos, atskiri asmenys lietuviai ir net kitataučiai. Visi philadelphiečiai sportininkai gražiai pasirodė olimpiadoje ir parsivežė medalių: V. Dalbukas du aukso medalius, L. Mačionis 5 pirmuosius prizus.

1938 lapkričio 10 ir 1939 liepos 16 sąjūdis suorganizavo Philadelphiajos Lietuvos spalvotų paveikslų demonstravimą. 1939 liepos 16 sąjūdis surengė gegužinę parenti Lietuvių Die-

Lietuvos atstovybės štabo nariai 1921 m. Washingtono, D.C. Iš k.: Lietuvos atstovas Jonas Vileišis, adv. Richard de Wolf, sekr. M. J. Vinikas; stovi Tamas Shamis, adv. M. M. Slikas, Pranas Pūkas ir Pranas Rimkus.

Po Chicagos dangum

Lietuvių Fondas

Ateinančių metų kovo 12 Lietuvių Fondas švęs savo veiklos dešimtmetį. Dabar turis 700,000 dolerių. Jo nuosimčiai skirstomi švietimo ir kultūros reikalams.

Fondo istaiga išsiuntinėjo nariams laiškus, kviesdama vėl aukoti. Gerai yra aukoti, bet dabar, svirduliuojant ekonominei padėčiai, su aukomis yra sunkiau. Jautrieji tautiečiai žino, ką reikia paremti. Užgulė Alta, Vlikas, Bendruomenės Kultūros Fondas, Balfas, Jaunimo centras, mokyklos ir organizacijos.

Spaudoj buvo skelbta, kad reikšią aukotojų paramos ir tautinių šokių šventei. Kodėl? Juk praėjusi šventė davė daug pelno; tegu tas pelnas dengia ir šios šventės išlaidas. Jaunimo kongresui taip pat reikia aukų; gerai, kad dr. J. Kazickas su ponia tokie darbuotojai, kad pajėgė Chicagoje per vakarą sutelkti 35 tūkstančius.

Chicagos lietuviams nepatinka, kam Lietuvių Fondas rengia parengimus, kurių netrūksta, rengiamų įvairių organizacijų. Tačiau jis nori savo 10 metų sukakčiai surinkti milijoną. Jo adresas: 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629.

Sėkmės visiem fondam ir aukotojam-

Mirtys mūsų tarpe
Beverly Shores, Ind., mirė Kotryna Masiulienė, žymi lietuvių moterų organizacijų veikėja.

Spalio 31, širdies smūgio iš-

tiktas, mirė Chicagos lietuvių operos narys Kazys Slavinskas, vos 49 m. Paliko tris vaikus, kurių jauniausias — 12 m. Lūdimė ir dėl Zitos Litvinaitės mirties.

Mirusiųjų artimiesiems reikiame gilią užuojautą.

Gyva žurnalisto c.v. veikla

Nors dar senesni žurnalisto sąjungos centro valdyba perėmė pareigas, tačiau jos vyrai dirba smarkiai. Lapkričio 3 posėdy nutarė spaudos veteranus L. Šimutį ir M. Vaidylą pakelti į garbės narius. Redaktorius M. Vaidyla jau kelinti metai serga, nors dar dirba Sandaros laikraštyje. L. Šimutis, buvęs Draugo redaktorius, poilsiauja. Kitas to posėdžio reikšmingas nutarimas — tai įsteigimas stipendijų fondo, pavadinto dr. P. Daužvardžio vardu. Fonde sutelktos lėšos bus skiriamos lietuviams studentams, studijuojantiems žurnalistiką.

Gaila, kad Chicagos žurnalistų skyrius nerodo gyvesnės veiklos. Jau pusė metų nėra susirinkimo. Valdyba rašo kažin kokius ten skundus, nariams nieko nežinant. Skyrius turėtų veikti tvirtiau, nes darbų pilna. Kurie jaučiasi jau pavargę, tegu užleidžia vietą kitiems. Judėsnis, visur pasirodąs su pasakaitom yra Povilas Dirksis. Jis net parašė knygą apie Volodemara; išleisias Lietuvos policijos atsiminimus. Antanas Gintneris ruošias spaudai antrašį tomą knygos apie Lietuvos paštininkus.

Mūsų Chicagoj nėra saugu

Nėra gero įstatymo, kad nepatikimiam paaugliam ir nusikaltėliam nebūtų leidžiama pirkti ginklų. Namų savininkai ir prekybininkai dabar gali juos turėti išsiėmę leidimą. Policijos apsauga yra ribota.

Juozas Lapinską, gyvenantį East Chicagoj, vidurnaktį grįžtantį iš darbo, iš užpakalio užpuolė trys negrai, su pagaliais sudaužė jo galvą. 72 valandas jis kovojo su mirtimi. Greitosios pagalbos dėka jau sveiksta.

Marquette Parke, netoli manės, vieną vakarą negras įlindo pro atdarą prausyklos langą pas vieną našlę, ją sunkiai sudaužė ir apiplėšė, nors viršų gyveno žmonės.

Namų savininkai turėtų organizuoti savisaugą, kuri būtų apylinkė, perspėtų žmones ir praneštų viską policijai.

Mūsų daktarai ir gydytojai

Chicagoj šių žmonių yra daug. Labai miela, kad daugelis nuosirdžiai dirba savo srityje, kai kurie aukštai iškilę. Noriu čia paminėti tik porą.

Dr. Milda Budrienė yra pakelta į "assistant professor" laipsnį Illinois universitete. Ji yra patyrusi alergiste, tos srities draugijos sekretorė ir iždininkė. Dalyvavo alergistų suvažiavime Floridoj.

Dr. Jonas Adomavičius Draugo ir Naujienų dienraščiuose veda sveikatos skyrius. Jau daugelį metų reikiąsi Alvedo veikloj. Rūpinasi jaunimo teatru, skaito paskaitas radijo programose ir klausytojams salėj. Tai neįsėmiamos energijos ir pasiaukojęs mūsų visuomenei daktaras. Ačiū jam!

Idomus plakatų konkursas

Lapkričio 6 Concord banko patalpose, Evergreen Plazoj, įvyko aplinkinių aukštesniųjų mokyklų taupymo plakatų konkursas. Jų buvo pilna salė. Speciali menininkų žinovų grupė juos įvertino. Pirmąją 50 dol. premiją laimėjo lietuvių I. Lukas iš Richards aukštesniosios mokyklos), antrąją 30 dol. premiją laimėjo Kazė Brazdžionytė (iš Marijos aukštesniosios mokyklos). Ekspozitai eis į apskrities varžybas. Džiugu, kad lietuviškas meno meniskus darbus laimi premijas.

Yra priaugančio lietuviško jaunimo, talentingo meno srityje. Stai Rimos Valiulytės, Giminio parapijos pradžios mo-

Dail. Vytautas Kasiulis (viduryje) kalbasi su skulptoriumi Petru Alekna ir žurnalistu Balu Brazdžioniu parodos atidarymo metu lapkričio 13 d. Ciurlionio galerijoje Chicagoje. Nuotr. Z. Degučio

Worcesteryje paminėta Liet. Bendruomenės 20 m. sukaktis

Lapkričio 7 vietos LB apylinkės valdyba Maironio parke surengė tradicinius pietus ir jų metu paminėjo Lietuvių Bendruomenės įsikūrimo Amerikoje 20 metų sukaktį. Žmonių prisirinko pilna salė.

Maldą sukalbėjo Aušros Vartų parapijos klebonas kun. A. Volungis. Atidaromąjį žodį tarė pirmininkas A. Stanelis. Jis prisiminė, kodėl buvo įkurta Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, kaip ji buvo suorganizuota JAV-se. Lietuvių Bendruomenė per tuos 20 metų atliko labai daug visokių darbų, kurie stiprino mūsų lietuviybę. Jis ir kvietė visus jungtis į Lietuvių Bendruomenę, kad mūsų kova dėl Lietuvos laisvės būtų dar sėkmingesnė.

Kalbėtojas prisiminė ir Simą Kudirką, kuris prieš metus šoko iš Sovietų laivo, ieškodamas prieglobsčio Amerikoje, bet

kyklos mokinės, paveikslai yra net spausdinami Draugo dienraštyje. Kultūros Fondas ar meno organizacijos turėtų jaunimui padėti savo talentus ugdyti.

Bal. Brazdžionis

Rasa Navickaitė perėmė "Ateities Aušros" skyriaus redagavimą iš Jurgio Oniūno. Skyrius apžvelgia ateitininkų veiklą. Pirmas jos redaguotas puslapis buvo Darbininko 73 numerio.

Rasa Navickaitė praveda programą Darbininko koncerte lapkričio 20 d. Richmond Hill aukštesniosios mokyklos salėje. Nuotr. R. Kisieliūsis

Iš VISUR

— Tėv. Jurgis Gailiūsis, O. F.M., lietuvių pranciškonų provinciolas, lapkričio 29 išvyko į Washingtoną, kur kelias dienas vyks Amerikos, Kanados ir Anglijos pranciškonų provinciolų suvažiavimas. Iš Washingtono Tėv. Jurgis lankys Pittsburghą, kur Bridgevilles Sv. Antano parapijoje yra statoma nauja pranciškonų bažnyčia. Po to pasieks ir Kanadoje esančius vienuolynus. Gruodžio 7 Kennebunkporte yra šaukiamas lietuvių pranciškonų vadovybės posėdis aptarti svarbius šio meto provincijos reikalus.

— Kanados Lietuvių Bendruomenės naują Sveikimo tarybą sudaro: pirm. Liudas Tamošauskas, v.pirm. Regina Ubiene, ižd. Stefa Bubeliene, protokol. Algis Sukys ir bendraraščių sekr. Vytautas Taseckas. Posėdy nutarta 1972 m. kovo mėnesį paskelbti tėvų mėsniu. Tėvai bus skatinami siųsti vaikus į šeštadienines mokyklas ir namuose su vaikais kalbėti lietuviškai. Nutarta skatinti, kad mokyklų tėvų komitetai glaudžiau bendradarbiautų su tėvais jų vaikų lietuviško auklėjimo bei mokymo klausimuose.

— Spaudos rėmėjams prelatui L. J. Mendeliniui iš Baltimorės, Md., ir J. A. Kučingui iš Los Angeles, Calif., aukojusiems po 25 dol., ir dr. V. Paprockui aukojusiam 20 dol., nuosirdžiai už įvertinimą dėkoja Darbininko administracija.

— Vienos universitete, Austrijoje, Leonas Sulas dėsto lietuvių kalbą ir kartu studijuoja mediciną. Ten pat studijuoja ir Marija Eivaitė bei Saulius Vaičekonis, kurie kartu lanko ir Pedagoginę akademiją. Jie ten pasiūti Illinois universiteto. Meno akademijoj studijuoja Kęstutis Lapšys. Jie visi Vienoj sudarė lietuvių studentų grupę. Stengiasi surasti ir pritraukti ir daugiau lietuviško jaunimo. esančio Vienoj ar apylinkėse. Ten gvyai puoselėjama Jaunimo kongreso idėja.

— Vytautas Volertas, JAV LB centro valdybos pirmininkas, lapkričio 21 lankėsi Clevelande, kur dalyvavo LB apylinkių susirinkime. Taip pat susitiko ir tarėsi su PLB valdybos pirm. Stasiu Barzduku, JAV LB tarybos vicepirmininkais dr. Edmundu Lenkausku ir dr. Stepu Matu ir kitais LB darbuotojais.

— Chicagos arkivyskupijoj lapkričio 13 pasibaigė kunigų senato rinkimai. Demokratiškuose rinkimuose lietuvių kunigai sudarė tris rinkiminius sąrašus: parapijose dirbančių diecezinų kunigų, vienuolių ir naujųjų ateivių. Taip iš lietuvių į senatą išrinkti: kun. Petras Paurasas, kun. Antanas Micūnas, MIC, kun. Antanas Zakarauskas ir kun. Juozas Prunskis. Pirmo senato sesija įvyko gruodžio 13-14 Mundelein seminarijos rūmuose.

— JAV LB centro valdyba lapkričio 6 aplinkraštyje nr. 13 prašė LB apylinkes, apygardas ir Lietuvos reikalų komisijas minėti tragiško Simo Kudirkos žygio metines, rengiant minėjimus bei demonstracijas, informuojant amerikiečių spaudą apie Kudirkos įkalinimą ir pavergtos Lietuvos padėtį, organizuojant laiško rašymą redakcijom. Prie aplinkraščio buvo pridėtas ir pavyzdinis laiškas redakcijom bei patarimai, kaip tokius laiškus efektingai rašyti. Aplinkraštyje paruošė JAV LB c.v. vicepirm. Algis Gečys.

— Kanadoje Hamiltono lietuvių teatras "Aukuras" gruodžio 4 Toronto Priskelimo parapijos salėj vaidins Jurgio Jankaus 3 veiksmų dramą "Audronė". Kviečia radijo programą "Tėvynės prisiminimai".

ROCHESTER, N.Y.

Lietuvių radijas vėl pradėjo veikti

Lapkričio 21, sekmadienio rytą, nuo 8 iki 8:30 val. iš WVR — 100.5 radijo stoties FM vėl girdėjom lietuvių radijo programą, kuri apie mėnesį laiko buvo nutraukta dėl buvusios radijo stoties nesutikimo atnaujinti sutartį. Programa veiks kiekvieną sekmadienį, tuo pačiu laiku.

Lietuvių Bendruomenės biuletenis

Neveikiant lietuvių radijui, vietos Lietuvių Bendruomenės valdyba pradėjo leisti vieno lapo sekmadieninį biuletenį, pavadintą Rochesterio Lietuvių Bendruomenės Žinios. Buvo spausdinamos vietos organizacijų, ypatingai Bendruomenės veiklos aktualijos. Tai buvo visai gražus sumanymas. Tik gaila, kad nebuvo kreipiama dėmesio nei į lietuvių kalbos gramatiką, nei į sintaksę. Redaguoto vietos lietuviškos mokyklos vedėjas ir Bendruomenės pirmininkas Br. Krokys.

Iš biuletenyje spausdinamų pranešimų aiškėjo, kad šiuo metu valdybai daugiausia rūpesčio kelia pasaulio lietuvių jaunimo kongresas ir vietos jaunimo susiorganizavimas.

Naujų metų sutikimas

Naujų metų sutikimas įvyks Sv. Jurgio lietuvių katalikų parapijos salėse.

Rengia vietos Lietuvių Bendruomenės valdyba. Tokiu būdu žadama pradėti jaunimo metus.

Susiorganizavo Gintarinio Kranto bendrovę

Spalio 20 pradėjo veikti Gintarinio (kodėl ne Ginta ro?) Kranto bendrovė, kuri tą dieną New Yorko valstijos mokyklų buvo įregistruota. Bendruomenės biuletenyje rašoma, kad "sekančiosios metų būtų konstitucijos suformulavimas ir paskolos lėšų spausdinimas". Tai ne pelno organizacija. Tikslas — lietuvių centro namų statymo ir išlaikymo reikalai. Tie namai tarnautų lietuvių kultūriniam ir tautiniam reikalams.

Laikinąją bendrovės tarybą sudaro R. Bludnikas, Br. Krokys, Kęstutis Lapinas, Geraldas Talandis ir R. Tamošius. Tai

energingi ir patikimi vidurinio- sios kartos vyrai. Dauguma iš jų jau čia subrendę ir įsigiję aukštojo mokslo laipsnius.

— Jaunimo suvažiavime Clevelande dalyvavo Kornelijus Cieminis ir Dana Staškevičiūtė. Dabar jie pasiryžę iki lapkričio 25 suorganizuoti jaunimo me- tam remti komitetą.

— Vis dar nesulaukia Sv. Jurgio lietuvių katalikų parapija lietuvių kunigo, kuris sutiktų perimti vikaro, o vėliau ir klebono pareigas, nes klebonas kun. Pr. Valiukevičius dėl sveikatos greičiausiu laiku nori iš eiti pareigų pasitraukti. Sv. Jurgio parapija Rochesterio yra viena iš lietuviškiausių Amerikos lietuvių katalikų parapijų. Dar šiandien jos sąrašuose nematyti kitatautiškos pavardės.

Susiorganizavo jaunimas

Spalio 31 steigiamajame susirinkime vietos lietuvių jaunimo valdybą išrinkti: Kornelijus Cieminis, Jūratė Krokytė, Dana Staškevičiūtė ir Daina Kojelytė. Patarėjas — mokyt. Aleksas Gečas.

— Moksleivių ateitininkų valdybą išrinkti: pirm. Tadas Klimas, vicepirm. Juozas Laukaitis, sekr. Danutė Krokytė ir ižd. Vytautas Butrimas. Dalis moksleivių yra pasiryžę dalyvauti moksleivių ateitininkų ideologiniuose kursuose, kurie įvyks Padėkos dienos savaitgalį Putname, Conn.

— Lietuvių Fondas yra įsto- ję 114 narių. Fondo įgaliotinis — Br. Krokys.

Knygos ir kalėdiniai žtvirkai
Šiuo metu labiausiai perka- mos šios knygos: A. Barono "Vėjas lekia lyguma", B. Ke- mėžaitės "Sudiev. Aš išeinu!", A. Kairio "Išlikimoji žolė", A. Vaičiuliaičio "Mūsų mažoji se- suo".

Vertos dėmesio ir kitos kny- gos: profesoriaus dr. J. Ereto "K. Pakštas", Didžiosios Lietu- vos kunigaikštijos 1529 statu- tas, A. Kučo "Amerikos lietu- vių istorija", L. Simučio "Ame- rikos Lietuvių Taryba".

Jau gauti Tėviškės Ziburių, Draugo ir kitų spausdinti Ka- lėdų ir Naujųjų Metų sveikin- mo atvirukai.

-sb.

KULTŪROS ŽIDINYS — aukos statybai Kultūros Židiniui, Tėvų pranciškonų vienuolynui, jo koplyčiai, spaustuvei (pagal atskirų aukotojų pageidavimus) aukoj:

PATERSON, N. J.

J. Bushnauskas 10.
B. Bushnauskienė 10.
A. Kasperauskienė 5.
A. Kungys 30, pažad. 200.
M. Kulikaitienė 10, pažad. 100.
M. Latvienė 5.
J. Norkūnas 5.
J. Rugys 10.
A. Sapčikienė 10.
O. Sepetauskienė 10.
D. Stanaitienė 5.
O. Sprainaitienė 1.50.
J. Sprainaitis 10.
A. Sprainaitis 25.
P. Truciliauskas 5.
E. Walent 5.
J. Zelenis 3.

IS VISUR

J. Boley, N.Y.C., 15, anksč. 100.
A. Bendariene, N.Y.C., 5 anks- čiau 145.
J. Bagdonas, Rego Park, 500, anksč. 600.
A. Mažeika, Ozone Park, 10, anksč. 100.
M. Cesluskaitė, Brooklyn, N. Y., 5, anksč. 100.
M. Dawyof, N.Y.C., 5, anksč. 3.
V. Dabulis, Brooklyn, N. Y. 50, anksč. 310.

R. Ingelevičius, Great Neck, 5, anksč. 20.
L. Jankauskaitė, Brooklyn, N. Y. 10, anksč. 10.
E. Kavaliauskienė, Brooklyn, N. Y., 200, anksč. 200.
N. N. Great Neck, 25.
E. Rossolino, Brooklyn, N. Y., 1.
Ch. P. Swedish, Westhampton, N. Y., 10, anksč. 120.
M. Urbano, Forest Hill, N. Y., 3.
A. M. Walker, Middle Village, N. Y., 3, anksč. 53.
Emilija Sandanavičienė, Brook- lyn, N. Y. 100, anksč. 100.
Juozas Markalonis, DuBois, Pa., 1000 dol. (jamžina savo su- nų a.a. Juozą Markalonį).
N. N., Brooklyn, N. Y. 100.
M. Pelekienė, Woodhaven, N. Y., 100.
A.F.R. Ignaičiai, Brooklyn, N. Y., 200, anksč. 100.

Atitaisymas

Kultūros Židinio statybai 100 dol. aukoją Jurgis ir Ane- lė Balbatai iš Newark, N. J., bet ne Balbai, kaip buvo anks- čiau čia skelbta.

Laukiama aukų ne tik grynais pinigais, pasižadėjimais, bet ir užrašais testamentuose.

Siųsti:

BUILDING FUND
Franciscan Monastery
680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

Kituose laikraščio numeriuose skelsime kitų vietovių au- kotojų pavardes.

Parama Kultūros Židinio statybai ir paskolom

Provincijolo T. J. Gailiūso laiškas

Kai šiuo metu vyksta New Ycrko apylinkėse Kultūros Židinio statybos vaju, pranciškonų provinciolas T. Jurgis Gailiūsis, OFM, laiška paskelbė platų tos rūšies vaij tolimesnėse lietuvių kolonijose.

Gerbiami ir malonūs pranciškonų Rėmėjai,

Noriu jums pranešti, kad ir šiemet Kennebunkporto vienuolynė bus laikoma pranciškonų Rėmėjų intencijomis Kalėdų ir Naujų Metų Sv. Mišių Novena. Novena prasidės gruodžio 25 ir baigsis 1972 Naujų Metų diena. Šiomis maldomis bei mišiomis norime Dievui dėkoti už 1971 metų malones ir kartu taip pat prašysime palaimintų ateinančių 1972 metų. Kalėdų Kristui sakysime savo rūpesčius, ypač tuos, kurie daugiausia mus slepia ir kelia gilesnį nerimą.

Artėjančių švenčių proga drįstu ir šiemet, mielieji lietuviai, kalbėti apie pranciškonų šio laikų svarbiausius planus ir rūpesčius. Jau pernai tuo pačiu laiku jums rašiau, jog mūsų didžiausias dabartinis dėmesys yra skiriamas naujojo Brooklyno vienuolyno ir Kultūros Židinio statybai. Tas pats rūpestis ir išipareigojimas tebėra ir šiemet.

Per 1971 metus mes galutinai paruošėm statybos planus, nesustodami telkėm aukas ir pasiryžom ateinantį pavasarį pradėti statybą. Turėdami prieš akis jau netolimus savo

darbus, norime dar labiau stiprinti aukų telkimą, nes iki šiol nepajėgėm nei pusės sumos surinkti norimai statybai praversti. Nesistebėkite, jog dar kartą kreipiuos į jus, prašydamas jūsų aukos. Tik jūsų pagalba ir aukomis mes galėsime šią statybą pradėti ir ją užbaigti. Nenorėtume, kad statyba vyktų tik dalimis, bet būtų pradėta visa tuo pačiu metu.

Kurie esate jau šiam pranciškonų statomam pastatui pagal išteklis aukoję, sirdingai jums dėkojame. Kurie gi dar galėtumėt prie šios svarbios statybos prisidėti, labai nuolankiai prašome jūsų paramos. Tapkite šio Kultūros Židinio Fundatoriai ir Rėmėjai, įamžindami jame save, savo šeimą ir savo mirusiuosius.

Keip jau kartą rašėme, pakartojame, jog jūs daug mum padėtumėt, jei galėtumėt savo paskola prie šios statybos prisidėti. Mokėtume jums banko nuosimčius, išduotume paskolos raštą, visad norimu liku gautumėt atgal savo paskolą.

Baigdamas šį kvietimą Kalėdų ir Naujų Metų maldos žygiui ir išsakęs jums pranciškonų šio laiko planus ir rūpesčius, pasilieku su nuosirdžia jums pagarba ir dėkingumu.

Tėv. Jurgis Gailiūsis, OFM,
Pranciškonų Provinciolas

"Žibuoklių" moterų sekėtas, kuriam jau eilė metų skėmingai vadovauja jaunas muzikantas Liudas Stukas, iš New Jersey nuvyko į Baltimore ir lapkričio 27 atliko programą Baltimore's LB apylinkės ruošiamame koncerte. Žibuoklės turi paruošusios naują repertuarą ir netrukus išleis antrą ilgo grojimo plokštelę.

Dr. M. Anyso parašytos knygos: Senprūsių kovos ir žymios lietuvių moterys, abi su kie-tais viršeliais ir gražiai išleistos, gaunamos ir Darbininko administracijoje. Kaina po 750 dol. Tai gali būti ir graži Kalėdų dovana.

Taisom radijo ir televizijos aparatus spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuvių. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Ave., Glendale, N. Y. 11227. (2 blokas nuo Woodhaven Blvd.)

New Yorko mergaitės neša gėles Montrealio viešniom. Iš k. Ridikaitė, V. Jūrytė ir seserys Rygelytės. Nuotr. R. Kisieliūsis

SVEČIAI IŠ MONTREALIO DARBININKO KONCERTE

Darbininko koncertas, įvykęs lapkričio 20, šeštadienį, 6 v.v., buvo vienas iš pakiliųjų, pasižymėjęs savo stiliumi ir lygiu. Koncertas paliko kuo geriausius prisiminimus.

Pradėta buvo Simo Kudirkos pagerbimu. Ši programos dalis užtruko tik 22 minutes. Atitraukus uždangą, iš pritemdųtos scenos pamazų ryškėjo išduotojo Simo portretas. Tai buvo fotografija, paimita iš laikraščio ir padidinta, apreminta. Buvo pastatyta ant molperto.

Prie šono iš kairės buvo padėta puokštė galių, peršita lietuvišku kaspiniu (Alice's gėlių krautuvės dovana!). Fotografijos apačioje buvo įrašas — Simo Kudirkos žodžiai, paskaityti teisme:

Aš prašau suteikti mano tėvynei Lietuvai nepriklausomybę!

Atitraukiant uždangą, iš toli atskambėjo daina — "Lietuva brangi". Pasibaigus pirmam posmui, scena jau buvo pilnai apšviesta. Ant galinės draperijos spindėjo sidabrinė tulpių rozetė su "D" (Darbininkas) raide, centre. Tada į sceną įžengė redaktorius Paulius Jurkus ir pradėjo programą.

Peržvelgtą visa Kudirkos istoriją, atgarsiai spaudoje. Pristatyta Daiva Kezienė, kuri daugiausia pasižymėjo New Ycrko organizuojant demonstracijas.

Alto pirmininkas...

(atkelta iš 3 psl.)

tinimo. Lyg nuo to fakto, kad dr. Bobelis yra Alto pirmininkas, jo išmintis būtų padidėjusi. Lyg anas faktas, kad tas "tūlas" kalbėjo savo vardu, to kalbėjimo išmintį padarytų menkesnė.

Darbininko įsitikinimu, Alto pirmininkas, tardamasis kalbąs tūkstančių vardu, gauna ne padidintą išmintį, bet padidintą pareigą laikytis atsargumo, korektiškumo žodžiuose bei veiksmuose, nes kai vienas kompromituojasi — kenkia tik sau; kai kompromituoja instituciją — jau kenkia ir Lietuvos reikalui.

4. Po šio pasisakymo Darbininko linija pasilieka ta pati: vertinti kritiškai (teigiamai ar neigiamai) tiek Alto, tiek Bendruomenės, tiek kitų veiksmų bei asmenų atskirus veiksmus, kiek jie, Darbininko supratimu, tarnauja Lietuvos reikalui.

Aktorius Vitalis Žukauskas pasiskaitė du Romualdo Kisieliūso eilėraščius ir vieną Birutės Kezaitės. Prisiminta Kudirkos teismas ir išryškinta viso įvykio prasmė. Baigta Lietuvos himnu. (Pilnas kalbų tekstas paskelbtas praėjame Darbininko numery).

Svečiai iš Montrealio
Pertvarkius sceną, pradėtas koncertas. Jo visą programą atliko svečiai iš Montrealio: solistė Gina Čapkauskienė, Aušros Vartų parapijos vyrų orkestras ir jo vadovas solistas Antanas Keblys; akomponavo dirigentė Mmė Madeleine Roch.

Visą koncertą pravedė Darbininko redakcinio štabo jaunčiausia narė — Rasa Navickaitė, kuri dabar redaguoja "Ateities aušrą" — ateitininkų puslapį.

Žodžiai apie Gina
Solistė Gina Čapkauskienė spaudos jau buvo plačiai išgarsinta, su visom liaupsėm pristatyta. Ne daug ką galėtume pridėti. Ji visiem padarė išpuolį, kaip rimta ir gera dainininkė. Turi stiprų balsą, mėgsta aukštas gaidas ir kloratūrinus trelius, dainuoja kultūringai ir patraukliai. Tad nenuostabu, kad New Yorko šiaip jau gana šalta ir rezervuota publika ji gana greit pagavo ir sušildė.

Solistė Gina Čapkauskienė koncertą pradėjo S. Gailiūčio Klažūnu. Toliau buvo V. Jakubėno — Gėlės iš šieno, B. Budriūno — arija iš kantatos "Tėviškės namai".

Antrąją dalį pradėjo ilgoka arija iš G. Donizetti operos Lucia di Lammermoor. Arija sudėtinga, bet solistė čia ir parodė savo puikų dainavimo stilių. Tai buvo jos dainavimo viršūnė. Bisui padainavo arija iš Mozarto "Die Zauberfloete".

Dar ketletą dainų ji atliko su orkestru. Okteto fone jos balsas skraidžiojo ir žaidė labai patraukliai.

Okteto vyrai
Oktetui suburti žmonės nėra muzikai, bet tik dainos mėgėjai.

Šie vyrai yra: pirmi tenorai — Alfonsas Gudas ir Rytis Bulota, antri tenorai — Albertas Rusinas ir Albinas Urbonas, baritonai — Herolda Celočius ir Alfonsas Jankus, bosai — Vincas Kačergius ir Petras Žukauskas.

Jie ir savo dainavimą pažūrėjo rimtai, nemaža dirbo, tad ir

jų rezultatai visai puikūs. Bene bus vienas iškiliausių lietuviškųjų oktetų. Jie turi gana platų repertuarą ir moka patį publikos poreikius. Oktetas susilaukė puikios publikos pritarimo.

Vyrai pradėjo J. Gaidelio — Mės žengiam, B. Budriūno — Tėviškė, M. Petrausko — Gaudžia trimitai, partizanų daina Aras, S. Gailiūčio — Ramovėnų maršas, B. Budriūno — Mano protėvių žemė — su soliste Gina Čapkauskiene.

Antroje dalyje buvo šios dainos: L. Andriuli — Mintimis takeli, T. Makačino — Kur tas kelelis, J. Svedo — Baltos gėlės — su solistu Antanu Kebliu, V. Paltanavičiaus — Vai tylūs ramūs vakarai — su soliste Gina Čapkauskiene, J. Strausso — Mėlynasis Dunajus — su soliste Gina Čapkauskiene. Bisui padainavo Offenbach — Barkarolė iš Hofmanno pasakų ir Lietuva brangi — oktetas ir abu solistai.

Si paskutinioji daina buvo jų vainikas, geriausiai išėjusi, susilaukusi publikos ovacijų. Daina pasidarė lyg ir prasmingi programos rėmai — ja pradėta programa ir ja baigta.

Solistas Antanas Keblys, okteto vadovas, turi malonauštembro balsą ir puikiai įsiderina į visą ansamblį.

Žodžiai apie Mmė Madeleine
Visų simpatijas laimėjo nuostabią ponia, okteto visą siekla, kurstytąja, mokytoja, Aušros Vartų parapijos vargonininkė Mmė Madeleine Roch. Tai Montrealio prancūzė, su prancūziškos kultūros polėkiu, pamilusi lietuviškas dainas ir jom atidavusi savo sielą. Ji labai subtiliai jaučia muziką ir lietuvišką dainą. Ji gerai žino, ką dainuoja, žino kiekvieną žodį, jo prasmę, sakinio slinkti, tad, pridėjusi savo muzikinį jautrumą, savo stilių, ji tikrai puikiai vadovavo — dirgavo ir akomponavo. Ji ypatingai pasireiškė pabaigoje, dainuodart Lietuvai brangi, kur visais niuansais pagavo dainos prasmę. Nuostabi ta Mmė Madeleine Roch!

I sceną įžengė keturios mažos mergaitės, nešdamos didžiules gėlių puokštes. Gėlės buvo solistei ir dirigentei, o audringi plojimai buvo visiem. Tėv. Petras Baniūnas, Darbininko administratorius, padėkojo visiem programos dalyviams, ir uždanga užitraukė, baigdam pakilų, neeilinį koncertą Richmond Hill aukštesniosios mokyklos salėje.

Po koncerto Darbininko administracija su savo artimaisiais bičiuliais surengė programos dalyviams ir svečiams vaišes Kultūros Židinyje. Žmonių atsilankė apie 40-50. Ten pasižmonėta iki vidurnakties, sudėta dainos posmai ir Montrealio mieliem svečiam palinkėta toliau sėkmės! (p. i.)

Išleistas Darbininko sieninis kalendorius

Lapkričio 11-16 Darbininko skaitytojam išsiuntinėtats ateinančių metų sieninis kalendorius.

Ir kuo jis įdomus, kuo jis patrauks dėmesį, kabėdamas ant sienos, kuo bus naudingas?

Šių metų kalendorius labai skiriasi nuo praėjusių eilės metų kalendorių. Paieškota būdų, kaip sutalpinti visa, kas reikalinga kiekvienam žmogui.

Pilna vardų

Daug keblumų sudarydavo vardai. Spausdinant juos po numeriais, kartais nebeišsisekdavo ir taip nubyrėdavo.

Dabar vardai išskelti šalia mėnesio dienų ir sudėti dviem stulpeliais. Kaip žinia, paskutiniu metu buvo visokiausių reformų, daug vardų buvo išimta iš kalendoriaus, pakeista. Kam yra tekę matyti naują kalendorių, išleista amerikiečių ir dahijamą bažnyčiose, tas gerai žino, kokia ten tuštuma pasidarė.

Sitame kalendoriuje grįžta senąja tradicija. Kiek buvo galima, vardai vėl surašyti kaip buvo anksčiau švenčiama. Visos vardinės yra virtusios mūsų tautinėm šeimoms šventėm, nusenio išgalėjusios, nusistovėjusios. Tie populiariausi vardai ir surašyti tokia tvarka, kaip jie buvo anksčiau švenčiami.

O kaip su lietuviškais vardais?

Lietuviškų vardų reikalas nėra toks paprastas. Jo niekas iš esmės netvarkė. Iki šiol daryta mėgėjiškai, paprastai, nesiskaitant su išgalėjusia tradicija.

Sitame kalendoriuje lietuviškų vardų surinkta kiek galint daugiausia, pasinaudojant bent keliais kalendoriais, prisiliekant tradicijoms.

Vardyno talkininkai

Jei anksčiau buvo nusiskundimų, kad Darbininko kalendoriui trūko vardų, tai dabar padaryta, kas galėta. Vardyną sudarant, čia daug pasidarbavo Gražina Šimukonienė, Ona Žilienė. Jos abi buvo parengusios savo kalendorius. Iš jų redakcijos sudarytas bendras.

PADEKA

Darbininko metinis koncertas įvyko lapkričio 20. Padėka šio koncerto-minėjimo programos dalyviams: svečiam iš Karėnos — sol. G. Čapkauskienei, Montrealio Aušros Vartų oktetui su sol. A. Kebliu, akompaniatoriui pianistei Mmė Madeleine Roch, Daivai Kezieniei, akt. V. Žukauskui, P. Jurkui ir R. Navickaitėi bei šviesų tvarkytojui V. Kidolui.

Gerb. Klebonam už paskelbimą biuleteniuse: Angelų Karalienės, Apreiškimo, Sv. Jurgio ir Maspetho. Radijo vedėjams: Dr. J. Stukui ir R. Keziui. Darbu prisidėjusiems: M. Šalinskienei, Simonaičiam, M. Dudutienei, M. Paskočimaitėi, Višniauskam, H. Rupeikienei, J. Jušiam, Galminienei, E. Vaičiūliui, Dėdinienei, Žukauskam, E. Barčiauskienei, Poderiam, Čerkeliūnui, V. Kerbeliui, Celiui, Drangauskui, A. Uknevičiui ir kitiem nakvynių davėjams. Ypač gili padėka M. Šalinskienei, kuri šia proga Kultūros Židinio vaišėm ne tik paaukojo maisto, bet ir stiklus ir lėkščių rinkinį. G. Šimukonienė už gražius tortus bei sausainius. V. Beleckui už valgius, ir visiem neišvardytiem spaudos bei pranciškonų rėmėjams, atvykusiem į koncertą, kuriuo tyliai buvo paminėta ir 20 m. sukaktis kaip Darbininkas įsikūrė Brooklyne.

Darbininko administracija

Lito kelionių biuras nuo gruodžio 1 persikelia į naujas patalpas. Tada jo adresas bus: 87-18 Lefferts Blvd., Richmond Hill, N. Y., 11418, tel. (212) 846-1650. Apdraudus skyriaus lieka toj pačioj vieaoj — 94-10 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.

Kalendorius mėnesinis, taip pat turi mažus langelius su praėjusių ir su ateinančių mėnesiu.

Kiekvienas mėnuo papuoštas grafiškais piešiniais, kuriuos padarė P. Jūrkus. Piešiniuose išreikšta svarbiausia mėnesio mintis.

Lentelėj yra įdėtas spalvotas dail. J. Juodžio paveikslas, sukurtas prisimenant išduoto jūrininko Simo Kudirkos tragediją. Čia iš įvairių šviesos langų ryškėja veidas, apačioje matoma jūra, laivai, šviesų rucžai. Paveikslas sukurtas būdingu Juodžio stiliumi.

☆

Toks kalendorius — gražus ir linksmas — kabės kur nors skaitytojų namuose, dažniausiai virtuvėj, darbo kambary, kabės ir primins Darbininką. Prisiminkite ir jūs Darbininką. Už kalendorių skaitytojai pašlomi atsiųsti bent po vieną dol. spaudos išlaidom padengti ir spaudai paremti. Už paramą Darbininko administracija dėkoja.

Kas norėtų kalendorių gauti daugiau, prašom kreiptis į Darbininko administraciją: 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

CAMBRIDGE ŽINIOS

Sąjungiečių kūčios

Gruodžio 12 d. 2 v. popiet Nekalto Prasidėjimo lietuvių parapijos salėj Cambridge, Mass., Windsor gatvėj, įvyks bendros lietuviškos kūčios. Jas rengia Moterų Sąjungos 4 kuopa ir kviečia visus dalyvauti. Už maisto parengimą imama 2.50 dol.

Mirė Aleksandras Potembergas

Lapkričio 23 iš Nekalto Prasidėjimo lietuvių parapijos bažnyčios buvo palaidotas Aleksandras Potembergas, šios bažnyčios zakristijonas. Gimęs Lietuvoje ir ten pradėjęs zakristijonauti, Aleksandras visą savo amžių buvo zakristijonu. Mirė turėdamas 85 metus. Jo laikais lietuviai kovojo, norėdami įsigyti savo bažnyčią. Gavę lietuvių kleboną, džiaugėsi ir kūrė savo parapiją Cambridge, Mass. Klebonas Krasnickas ir klebonas Jaskaitis jau yr amirė. Čia klebonavo ir kun. A. Baltrušūnas, o dabar klebonauja kun. Simeonas Saulėnas. Aleksandras Potembergas buvo užsidares ir tylus žmogus, lėtai ėjo varpais skambinti, lėtai slinko prie stalo pinigų rinkti. Jis buvo palaidojęs dvi žmonas, sūnų išleides į mokslius ir gyveno vienui vienas.

Iš Lietuvos vyčių veiklos

Lietuvos vyčių N. Anglijos apskrities valdyba 1971-72 metam išrinkta: dvasios vadas kunigas Albinas Janiūnas iš So. Bostono, pirmininkas — Laurynas Švelnys; Jonas A. Alanskas iš Waterburio, Conn. — I-sis vicepirmininkas; Marijona Janauskienė iš Worcesterio — II-ji vicepirmininkė; Aleksandras Akule iš Saugus, Mass. — III-sis vicepirmininkas. Sekretorė Silvia Sukytė, korespondentė Adelė Martus iš So. Bostono. Knygų prižiūrėtojai — Leonas Shakalis iš Cambridge ir Elena Supranavičiūtė iš Hyde Park. Įvairių komitetų pirmininkais išrinkti: Antanas Miner iš Worcesterio — Lietuvos reikalų, Elena Gilienė iš Worcesterio — ritualo komisijos, Veronika Bizinkauskienė iš Brocktono — kultūros reikalų. Atgaivinta Cambridge parapijos Lietuvos vyčių kuopa.

Gintarų paroda rengiama sausio 16 Kultūros Židinyje. Taip pat bus išstatyta ir kitokių rankdarbių, bus parodyta prof. S. Kolupailos skaidrės. Rengia N. Y. skaučių židiny.

Prof. J. Stukas prie savo aparatų, į kuriuos užrašo radijo valandėles programą. Nuo gruodžio 4 bus duodamos dvi skirtingos programos. Nuotr. R. Kisieliūsis

Lietuvoje mirus

A + A

Elenai Januškienei,

jus broliui ALFONSUI VOLODKIČIUI reiškiam gilią užuojautą.

Eugenija, Rita ir Vytautas Norkai,
Jonas Telksnys

PADEKA

A. a. dr. Alfonsui Kalvaitiui rugsėjo 24 mirus, reiškiamas nuoširdžia padėką visiem giminiams, draugams ir pažįstamiems už pareikštą užuojautą, prisijungus gėles, užprašytas mišias, įnašą jo vardu Lietuvos Fondui, Bostono lietuviams už atsilankymą į J. W. Casper šermėnį, dalyvavimą gedulinėse pamaldose ir rugsėjo 27 palydėjusiem ir amžinojo poilsio vietą.

Dėkojame lietuviams pranciškonam už mišias, o ypač tėv. Justinui Vaškiui.

Dėkojame Sv. Petro parapijos klebonui kun. A. Baltrušui ir kunigam Aloyzui ir Jonui Klimams už paukštas gedulines mišias ir palydėjimą į kapines.

Dėkojame dr. Antanui Valiūkiui už jautrią atsisveikinimo kalbą, pasakytą Amerikos Lietuvių Veterinarijos Gydytojų draugijos tremtyje valdybos vardu.

Nuliūdę: žmona Marija, sūnus Algis ir giminės.

—●—

A.A. ALFONSAS KALVAITIS

Alfonsas Kalvaitis gimė Trichų k., Linkuvos valsč., Šiaulių apskr. 1907 birželio 16. Vidurinę mokyklą baigė Linkuvos gimnazijoje, o aukštąją — Vienos Aukštojo Vet. Mokyklą, 1934 išsidėjęs vet. med. daktaro laipsnį. Baigęs mokyklą, buvo paskirtas į Valst. Vet. Bakteriologijos Instituto tarnybą kova su galvijų tuberkulioze ir brucelioze, o po to pusančių metų ėjo Plungės rajono vet. gydytojo ir skerdyklos vedėjo pareigas.

Laikinajai Vet. Akademijos tarnybai numatius jį skirti į Veterinarijos Akademijos t.b., 1938 jis buvo keletą mėnesių pasiūstas į Šveicariją Berno Universitetė Vet. fakultete pagilinti žinias farmakologijos ir vidaus ligų srityje. Nuo 1938 rugsėjo 1 jis buvo paskirtas

Darbininko administracija praneša, kad laikraštis leidžiamas tvarkingai ir laiku pristatomas į paštą. Čia tik pašto nesutvarkymo kaltė, jei laikraščio laiku nepristato skaitytojam. Ypač laikraščio pristatymas vėlinamas Woodhaveno ir Richmond Hill rajonuose ir Kanadoje. Gauti skaitytojų nusišundimai dėl laikraščio pavėluoto pristatymo perduoti pašto vadovybei.

Lietuviška trispalvė vėliavėlė gaunama už 75 c., su pastatymo kaladėle (baze) už 1 dol. Lietuviška ir JV vėliavėlės su pastatymo kaladėle—1.50 dol. Didesnį skaičių užsisakant duodama nuolaida. Persiuntimo išlaidoms pridėdama 50 c. Kreiptis į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

JERSEY CITY, N. J.

Nauji metai

Jersey City LB apylinkė ir šiais metais rengia naujų metų sutikimo banketą 1971 gruodžio 31 jaukioje Šv. Trejybės lietuvių parapijos salėje, 207 Adams St., Newark, N. J. Naujų metų sutikimo banketas jau bus ketvirtas apylinkės rengiamas banketas, tapęs apylinkės tradiciniu rengimu. Trys pasakutiniai buvo sėkmingi, sutraukė nemažą apylinkės lietuvių, kurie turėjo progos šį išpūdingą vakarą praleisti ne kitataučių parengimuose, bet lietuvių salėje, kur viešpatavo lietuviška, linksma nuotaika, kur svečiai buvo vaišinami skaniais lietuviškais valgiais ir gėrimais.

Rengėjai tikisi, kad šį kartą atsilankys dar daugiau svečių, nes banketo pilnas, kaip ir kiekvienais metais, skiriamas besimokančiam lietuviškam jaunimui remti ir kitiems lietuviškiems reikalingam.

Dr. A. Kalvaitis

Veterinarijos Ak-jos Vidaus ligų klinikos vyr. asistentu, bet faktinai buvo Vet. Akademijos Vaistinės vedėju ir lektoriaus teisei dėstė klinikinės farmakologijos kursą ir vedė vaistų gaminių pratybas darbus. Nuo 1940 spalio 1 buvo paskirtas Vet. Akad. Farmakologijos Instituto direktorium ir docentu.

1947 dr. A. Kalvaitis atvyko į JAV. 1948 įstojo į Maino Steito Žemės ūkio Departamento tarnybą ir buvo paskirtas vet. gydytoju kova su galvijų tuberkulioze ir brucelioze. Nuo 1956 dirbo kaip vadovaujantis vet. gydytojas (Veterinarijos an-in-charge) kova su paukščių ligomis.

Priklausė profesinėm organizacijom: Lietuvių Veterinarijos Draugijai, Maine Veterinarijos Gydytojų Draugijai, Amerikos Veterinarijos Gydytojų Draugijai, Amerikos Paukščių Patologų Draugijai.

Nuliūdusi šeima a.a. dr. Alfonsui Kalvaitiui Kultūros Zidiny jamžinti statybos fondui skyrė 100 dol.

Lietuviškų kalėdinių kortelių galima gauti Darbininko administracijoje. Dežutė su 12 kortelių religiniais arba tautiniais motyvais su lietuviškais paviekinimais su persiuntimu 1 dol. 12 meniškų tautiškais motyvais pieštų kortelių 2 dol. Prašom laiku užsisakyti, kad laiku galėtumėt išsiųsti.

Kitataučiui geriausia dovana Kalėdų ar kita proga — dvi knygos už 2 dol.: Vytas the Great, Grand Duke of Lithuania by Dr. J. Končius; Awakening Lithuania by Dr. Jack J. Stukas. Gavęs bus gražiai supažindintas su Lietuvos praeitimi. Rašykite: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

A research organization concerned with the prevention and elimination of street assaults on night workers.

MENPAC

Maintenance Employees Night Protection Alert Corporation

"A Homeward Bound Night-Worker Needs Two Heads"

ALBERT E. PERRY, President

139 East 36th Street, Suite 8, New York, N.Y. 10016. Tel. 725-1576

NIGHT PROTECTION ALERT QUESTIONNAIRE

Union Affiliation, if any

Name _____ Book # _____
Address _____ Zip # _____
Where do you work? _____
Going home, what street or station do you get on? _____
Subway _____ Bus _____ What time? _____
What street or station do you get off? _____
Subway _____ Bus _____ What time? _____
Does someone travel with you? _____
Describe any unlighted areas or vacant lots on your way home: _____

May MENPAC give your name to other night workers in your block or who may be travelling at the same time as you, or getting off at your station? In return you would get their name. YES ☐ NO ☐
Would you allow MENPAC to give your name and address and the time you are on your way home from the subway or bus to the police precinct in your neighborhood? YES ☐ NO ☐
Do you pay someone for transportation other than bus or subway? YES ☐ NO ☐

If so, how much? _____

SPORTAS

LIETUVIAI PIRMAUJAI

Tokia antraštė vokiečių dienraščio sporto skyrius. Pereitą sekmadienį pasekme 1:0, nuėmus du taškus Kolpingui, Lietuvių Atletų Klubo pirmoji futbolo komanda atsidūrė lentelės viršūnėje. Reiktų verstis mūsų N.Y. lietuvių futbolo istorijos lapus bent 15 metų atgal, nes gal tik tada turėjom komandą, kuri viduryje sezono užėmė pirmą vietą. Žinoma, tai pasiektą šį kartą kiek laimėjimais susidėjus aplinkybėm. Hajduk komanda diskvalifikuota, ir, atrodo, iš lygos bus pašalinta. Neaiškus ir bavarų likimas. Laimėjimas prieš Kolpingą pasiektas, laimei mūsų komandai nusišypojaus.

Pirmoji vieta, kurią kažin kiek ilgai išlaikysime, pasiektą betgi mūsų žaidėjų bendrų pastangų dėka. Sąžiningas treniuotių pravedimas, susiklausymas ir pasiryžimas davė teigiamų pasekmių. Visą komandą galima tiksliai sveikinti ir linkėti toliau būti No. 1. Prieš Kolpingą LAK žaidė šios sudėties: Žadvydas; Bileckis, Bagdžiūnas, Remėza, Vainius II, Vainius IV, Market, Kreicas; Šileikis, Budreckas, Rauba I (Klivečka). Rungtynės žemiau vidutiniškos. Kolpingas nieko gero neparodė, o mūsų žaidėjų derinasi prie jų. Pasigeta viduryje aikštės Budraičio. Eilę rungtynių nežaidė Market, kurio tada visai nepasigeta, ir vėl toks pat. Nebūtų ir šį kartą niekas jų pasigedęs. Prisitaikė prie jo ir Vainius IV, veik nei vieno kamuolių tiksliai neatiduodamas. Tokiu būdu visai atkrito mūsų vidurio aikštės žaidimas. Puolime pavojingiausias Šileikis. Klivečka po sužiedimo "saugojosi", bet — gerai, kad antrą kėlinį išėjo žaist. Geriau si šį kartą —vartuose užtikrintas daug darbo neturėjo Žadvydas ir Bagdžiūnas, kuris jau atrodė visai gerai susigyvenęs su "valytojo" darbu. Visai tvarkingai sužaidė ir Bileckis. Pirmą kėlinį mūsų žaidėjai paleido vos vieną kamuolį, kurio net šūviu negalima pavadinti, į priešininko vartus. Kolpingas savo ruožtu irgi mum per daug negrasino. Pavojingiausias mūsų vartams buvo Kreicas, žaidęs ne savo vietoje ir sukėlęs eilę negudrių padėčių.

Laimėjimas pasiektas paskutinėse minutėse. Kolpingo gynikų ir savo baudos aikštėlę nukreiptą kamuolį Šileikis su galva pasiūnčia į vartus. Priešininko vartininkas sugautą šlapia apgaulingą kamuolį visų nustebimui įsimeit į vartus. Rungtynės baigiamos 1:0. Du taškai keliauja Lietuvių Atletų Klubu pastogėn ir... mes esame

NAUJOS KNYGOS

Dr. A. Škėrys, Lietuvos miškai ir jų ūkis. 5 dol.

E. Čekienė, Kad ji būtų gyva. 5 dol.

F. Juzevičius, Tauta tikrovės ir mito žaisme. 3 dol.

J. Žilevičius, Lietuvių vargonininkas išsivijoj. 5 dol.

L. Šimutis, Amerikos Lietuvių Taryba. Kietais viršeliais, didelio formato. 10 dol.

L. Dovydenas, Mes valdysim pasaulį I ir II tomas. Abu 8 dol.

A. Baronas, Vėjas lekia lyguma. 4 dol.

A. Maceina, Bažnyčia ir pasaulis. 2 dol.

J. Strolia, Lietuvos Vyčio pėdsakais. Atsiminimai. 2 dol.

B. Sruga, Radvila Perkūnas. 4 dol.

A. Gintneris, Lietuva caro ir kaiserio naguose. 5 dol.

Dr. K. Jurgėla, Lietuvos sukilimas 1862-64 m. 10 dol.

Br. Raila, Versmės ir verpetai. 5 dol.

J. Gliuda, Simas Kudirka. Lietuviškai 3 dol., angliškai, ištis, 5 dol.

Dr. prel. J. Končius, Vytas Didysis. Angliškai. 1 dol.

A. Kučas, Amerikos Lietuvių Istorija. 10 dol.

J. Karys, Numizmatika. 15 dol.

A. Tyruolis, Šv. Kazimiero himnas Marijai. Vertimas. 1 dol.

V. Gidžiūnas, Trečiasis šv. Pranciškaus ordinas. 3 dol.

Sios ir kitos naujos knygos bei lietuviškos plokštelės gali būti graži dovana Kalėdų švenčių ar kitom progom. Gaunama Darbininko administracijoje, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

me numeris pirms. Rezervinė priešaismyje gavo 0.3. Jau nučiai šeštadienį prakiso Sport Foundation 0.4.

Atletas.

SACHMATAI

Veda Kazys Merkis

• Povilas Tautvaišas pradžiugino ne vieną mūsų šachmatų puoselėtoją. Laimėdamas atvirą ILLIOWA turnyrą, įvykį lapkričio 13-14, Moline, Ill., kuriame jis pasidalijo pirmą vietą su D. Harderiu; abu surinko po 4½-½ tš. Po keturių ratų abu turėjo po 4-0. Paskutiniame rate Tautvaišas sušalė lygiomis su D. Harderiu ir užsitikrino turnyro laimėjimą. Laukiame smulkesnių žinių iš Chicago apie P. Tautvaišą gražų laimėjimą.

• Chicago Liet. šachmatų klubas dalyvauja South Suburban Chess League varžybose. Lapkričio 4 turėjo pasiduoti prieš stiprų Park Forest klubą 3-7. Komandoje po 10 žaidėjų. Žaidė tokioje eilėje: Karpuška 1, Fabijonas 0, J. Kaunas 0, A. Šalkauskas ½, Litvinas 0, Rimkus 0, Juška 0, Binderis 1, Maraukas 0, Mikutėnas ½.

• So. Bostono Lietuvių Pil. d-jos šachmatininkai gana tvirtai sudoruoja C.T. Main komandą praeitą penktadienio tarpklubines rungtynes, santykiu 4-1. Po patirčių dviejų pralaimėjimų, šis laimėjimas pataiso mūsų vyrų nuotaikas. Žaidė ir taškus laimėjo: A. Makaitis ½, A. Kliunovas 1, K. Merkis ½, J. Zozla 1 ir B. Skrabulis 1. Gruodžio 3 Lietuviai žaidžia prieš Boylstono klubą.

• Nuotrupos iš Argentinos. Vienai jaunai ir gražiai Argentinos žurnalistei pavyko keliom minutėm nučiuoti garų amerikietį Bobby Fischerį, apie kurį jis rašo žurnale Gente, kad Bobby atsisakė šokti su Miss Vokietija, tardamas: "Gal užsibaigus turnyrai".

— Ar Jūs tikras, kad nugalėsite Petrosianą?

— Taip!

— Kodėl Jūs nevedėte iki šiol?

— Į tokius klausimus neatsakau.

— Žmonės kalba, kad Jūs esate lyg valkas...

— Tas manęs nejudina. Aš tik norėčiau būti pasaulio čempionu.

Ir po kelių klausimų interviu pasibaigė. Daugiau tai gražiai žurnalistei nepavyko pagauti Fischerio. Rašiniuose jį apibūdino, kaip "completely egocentric".

• Anglijos Chess lapkričio nr. komentodamas Fischerio laimėjimą prieš buv. pasaulio čempioną Petrosianą, rašo kad jis stropus tikinčiųjų sektos "Church of the Air" dalyvis, laikosi Sabato papročių. Iki saulės nusileidimo šeštadienį jis stropiai medituoja užsidaręs savo kambarį.

• Sovietų šachmatininkai įveikė Jugoslaviją 35-19. Tai keturioliktas Sovietų laimėjimas prieš Jugoslaviją.

• L. Portiš septintą kartą laimėjo Vengrijos šachmatų titulą, surinkęs 11 tš. iš 17; Z. Ribl 10, I. Bilek 9½ tš.

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

'Kur tūkstančiai taupo milijonus'

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikabinti ir lietuviškai • Turtas—Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

• Regular a/c — 5½% • 1 year Term Deposit — 5½%
• Special Notice a/c — 5½% • 2 year Term Deposit — 6%

— All Accounts Compounded Daily —

DISPLAY

Vermont

STOWE

FULL HOUSEKEEPING

CHALETs and

CONDOMINIUMs

(Long and short term rentals)

Lodging Reservations and

SKI WEEK Info.

DIAL DIRECT

(802) 253-8964

Stowe Chamber & Tourist Bureau

PLACE

YOUR AD

CANCEL OR CHANGE

Tel.: GL2-2923

H. W. MALE

FULL OR PART TIME

Wanted Sales Personnel high commissions. Open to all ages — call Walter Suliatycki or Nick Parochia (212) 387-3432

Auto Body Metal Man geras atlyginimas, 5 dienos savaitėje, pastovus darbas, priedai, svari ir didžiausia dirbtuvė Brooklyne. Reikalinga tik patyres. Mr. Boyar (212) 345-9399

Help wanted male — Assistant service manager for audi must have experience with volks wagon duties consist of shop foreman and parts manager ideal opportunity to move ahead apply Mr. ... Millsapugh — Pray Auto Corp. Greenwich Conn 203-889-4600

MALE - FEMALE

California Mfg Co., opening in N.Y. area, looking for people interested in sales or managing position. Double your income on a part time basis. Call for appointment, Mr. Bruseau — (516) 586-1856

Foreman or Forelady experienced in sewing machine operation. Salary open. Call for appt. 201-462-1680 Lintex Co. Inc. 40 Jackson St. Freehold, N.J.

Sewing machine operators experienced on zig-zag and overlock machines. Call for appt. 201-462-1680 Lintex Co. Inc. 40 Jackson St. Freehold, N.J.

HEAD OF MAIN LIBRARY

Opening of national significance for well-qualified, experienced administrator. Includes direction of all subject areas and Audio-Visual Department. Unexcelled opportunity to shape reference, information and research facilities of substantial library serving as major resource for local, regional and statewide reference networks. Professional librarian with demonstrated ability to lead large staff through dynamic period of evaluation and development. Salary range \$16,566 - \$20,555. Send resumé to: Walter W. Curley, Director

CLEVELAND PUBLIC LIBRARY

325 Superior Ave. Cleveland, Ohio 44114

An Equal Opportunity Employer

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. — AM ir 97.9 meg. FM. Skirtinga programa Sekmadieniais, nuo 3 iki 4 val. p.p., 97.9 meg. FM bangomis. Direktorių dr. Jok. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountaine, N.J. 07092; tel. 201-232-5565

New Jersey — "Music of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05-9:00 val vak WSOU-FM, 89.5 meg. — anglų kalba, per Seton Hall Univ. radijo stotį. Dir. prof. dr. Jokubas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laivės Žiburs, lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

PHILADELPHIA, PA. — Bendruomenės Balsas, WTEL, 860 kilocycle šeštadieniais nuo 1:30 - 2:30 p.p. 1203 Green St., Philadelphia, Pa. 19123 PO 5-0932.

PITTSBURGH, PA. — WZUM, 1590 banga sekmadieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas V. A. Yucius, 52 Shady St. W. Pittsburgh, Pa. 15228, tel. 563-2754

HARTFORDO LIETUVIŲ TĖVYNĖS GARSŲ radijo valandėlė nauju laikui WKSS-FM 95.7 sekmadieniais nuo 9-10 valandos vakaro. Vedėjas Algimantas Dragunevičius, 273 Victoria Rd. Hartford, Conn. 06114; 249-4502

DETROIT, MICH. — Lietuviškų Melodijų radio valanda, WMZK-FM, banga 98 mc., pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 8 iki 9 v.v. Vedėjas Ralph Valatka, 17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219, tel. 537-5550 arba Briedis Realty tel. 883-5244.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Vištinis, 17: Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHI 1430 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vid

ROCHESTER, N.Y. — Kultūrinė lietuviška valandėlė sekmadieniais 9-9:30 val ryto per WCMF-FM, 96.5 mc. Klubu valdybos pirm. Pr. Puidokas, 58: Wilkins St. Rochester, N.Y. 14621.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FV 101.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

LOS ANGELES, CALIF. — Kalifornijos Lietuvių Radijas — Lithuanian Melodies. KTYM, banga 1460 AM, šeštadieniais 12-12:45 val. p.p. Liet. Radijo klubo pirm. ir programos ved. Stasė Pautienienė, 841 Stanford St. Santa Monica, Calif. 90403. Tel. 828-3779.

Disappointing REPORT CARD?

Now is the ideal time to dramatically raise your child's grades.

- Individualized Instruction
 - Student Learns At His Own Pace
 - Name The Hours That Suit Your Activities
 - FREE Learning Ability Analysis
- HUNDREDS OF STUDENTS from over 50 local schools are now benefitting.

Shouldn't You Investigate?

We're as near as your telephone!

AMERICA'S LARGEST PROGRAMMED LEARNING SERVICE STAFFED BY STATE CERTIFIED TEACHERS

Learning Foundations We make it easier to learn.

161 Fisher Ave. Eastchester, N.Y.

Contact Howard Belasco Phone (914) 793-2800

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

New Yorko, New Jersey ir Mass. daugiau žinių šiame numeryje yra ir 6-7 puslapiuose.

Jaunimo pamaldos bus šį sekmadienį, gruodžio 5 d., 11 val. Kultūros Židinyje. Visas jaunimas kviečiamas atsilankyti.

KM S-gos kuopa gruodžio 5 švenčia savo metinę kuopos šventę, šia tvarka: 11 val. mišios už gyvas ir mirusias nares Angelų Karalienės parapijos bažnyčioje. Tuo po mišių parapijos salėje vaisės ir metinis kuopos susirinkimas. Visos narės prašomos dalyvauti kuopos šventėje.

A. A. Reventas iš Ironia, N. J., Darbininko spaudos reikalavimams paaugojo 20 dol. Administracija dėkoja.

Darbininko skaitytojai su metinės prenumeratos mokėsiu prisiuntę spaudai aukų: Vl. Kalytis, Great Neck, N. Y. 12 dol., J. Tamašauskas, Fair Lawn, N. J. 8 dol., M. Slabok, St. Petersburg, Fla., 7 dol., J. K. Karys, Bridgeport, Conn. 5 dol. Visiems spaudos rėmėjams reiškia padėką Darbininko admin.

BILIAI PASAULINĖ OLIMPIJADA

1972 metų olimpiada įvyks rugpjūčio 25 — rugsėjo 10 Miunchene Vokietijoje. Bilietus į įvairias sportines rungtynes ir vietą viešbučiuose galima užsakyti Traveler's Village (R. Kezio) kelionių agentūroje, tel. 769-3300. Užsakymai priimami tik iki gruodžio 8.

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuvė GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923
Kultūros Židinyje 827-9865

Vincė Jonuškaitė-Leskaitienė gruodžio 1 išskrenda ke liam mėnesiam į Kaliforniją. Ten jos adresas bus: 1315 Laguna St., Santa Barbara, Calif. 93101, tel. (805) 966-6042. Ji čia buvo Lietuvių Moterų Klubų Federacijos pirmininkė. Išvykus, jos pareigas eis Aleksandra Kazickienė ir Viktorija Čečetienė. LMK Federacijos adresas: V. Čečetienė, 29 W. 57 St., 9 Floor, New York, 10019, N. Y.

Už a.a. Teofilės Pundzevičienės vėlę, mirties metinių sukakties proga, gruodžio 5, sekmadienį 1 val. Great Necko bažnyčioje bus aukojamos mišios, o gruodžio 18, 9 val. ryto Maspetho bažnyčioje — mišios su egzėkvijom.

Darbininko spaudos kioskas su naujomis knygom, muzikos plėkštelėm ir kalėdiniais atvirukais pakviestas į persekiojamai Lietuvos Bažnyčiai prisiminti skirtą koncertą, kuris įvyks Šv. Tomo salėje gruodžio 5. Prieškalėdiniam laikotarpiu tai gera proga įsigyti dovanom lietuvišką knygą ar plėkštelę. Bus galima užsimeinti ir Darbininko prenumeratą.

Geriausią Kalėdų dovaną — metinę Darbininko prenumeratą. Jei Jūsų draugų ir pažįstamų tarpe kas nors dar neskaityto Darbininko, tai kaip švenčių dovaną užprenumeruokite Darbininką. Naujiems skaitytojams pirmų metų prenumerata tik 5 dol. Jūsų pasirinktiems asmenims bus pranešta, kad tai Jūsų kalėdinė dovana.

Kalėdų šventėm artėjant, Darbininko administracija praneša, kad ir šiemet pažada artimiausiam numerui paskelbti laikraštį tuos, kurie, užuot siuntę kalėdinius atvirukus savo draugams ir pažįstamiems, pinigine auka paremia Darbininko leidimą ir taip viešai išreiškia savo šventinių sveikinimus. Jei kas šventinių sveikinimų vietoje norėtų skirti auką Kultūros Židinio statybai, Jaunimo Kongresui, Lietuvių Fondui, Tautos Fondui, Balfui ar kuriam kitam tikslui, irgi pažadama paskelbti, tik tuo atveju prašom pridėti ir auką Darbininkui už patarnavimą paskelbiant laikraštį. Aukos ir sveikinimus siųsti: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Šv. Kazimiero Himnas Marijai, verstas A. Tyruolio, pranciškonių išleistas atskira knyguote. 32 psl. Kaina 1 dol. Platiniojam nuolaida. Gaunama Darbininko spaudos kioske, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Cypress Hills apylinkė išnuomojamas butas iš 6 kambarių trečiam aukšte. Pageidautina suaugę žmonės. Skambinti telef. MI 77394.

Rengiama didžioji vasario mėn. paroda

New Yorko Lietuvių Bendruomenės apygardos valdyba posėdžiavo lapkričio 23 ir nutarė — rengti didžiąją vasario mėnesio parodą.

Tokia paroda jau buvo rengiama dvejus metus iš eilės. Paroda buvo jungiama su Lietuvos nepriklausomybės švente, kad parodytume savo kūrybines pastangas ir kad stiprintume savo lietuvišką bendruomenę.

Šių metų vasario 16 bus trečiadienį. Visos iškilmės New Yorko mikeliamos į sekmadienį po trečiadienį. Taip paroda bus iškilmingai atidaryta vasario 19, šeštadienio vakarą. Tęsis visą savaitę ir bus uždaryta vasario 27, sekmadienio vakarą.

Į parodą kviečiami ne tik

šios apylinkės, bet ir kiti dailininkai. Smulkesnės informacijos bus paskelbtos vėliau, kur ir kaip registruotis.

Šių metų parodą norima surengti skirtingą nuo kitų metų. Pirmiausia — visą savaitę vakarais Kultūros Židinyje bus paskaitos apie lietuvių dailę. Čia bus prisiminti senesnieji, jau mirę lietuviai dailininkai. Bus supažindinta ir su dabartiniu menu Lietuvoje.

Numatoma ir kitų naujų dailių, kurie sukeltų didesnę susidomėjimą lietuvių kūrėju, parodą daugiau lietuviškos visuomenės.

Ingeborga Tomas-Obuolėnas, gyvenanti Peekskill, N. Y., vietoje kalėdinių sveikinimų Balfui atsiuntė 50 dol. auką.

DAIL. ADOMO GALDIKO TAPYBOS KŪRINIŲ PARODA

1971 m.

Gruodžio 11-14 d.d.

KULTŪROS ŽIDINYJE
361 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y.

PARODA ATIDARA: šeštadienį (gruodžio 11 d.) nuo 12 iki 9 v.v.; sekmadienį nuo 10 iki 8 v.v.; pirmadienį ir antradienį nuo 4 iki 8 v.v. OFICIALUS ATIDARYMAS: šeštadienį 4 v. Kalbės dail. V. Vizgirda

Paroda — apžvalginio pobūdžio, apimanti dail. A. Galdiko įvairių laikotarpių kūrinius. Pajamos už parduotus paveikslus — A. Galdiko monografijai leisti. Parodą rengia ir visus atsilankyti kviečia

Lietuvių Katalikų Moterų Kultūros Draugija

BOSTONO ŽINIOS

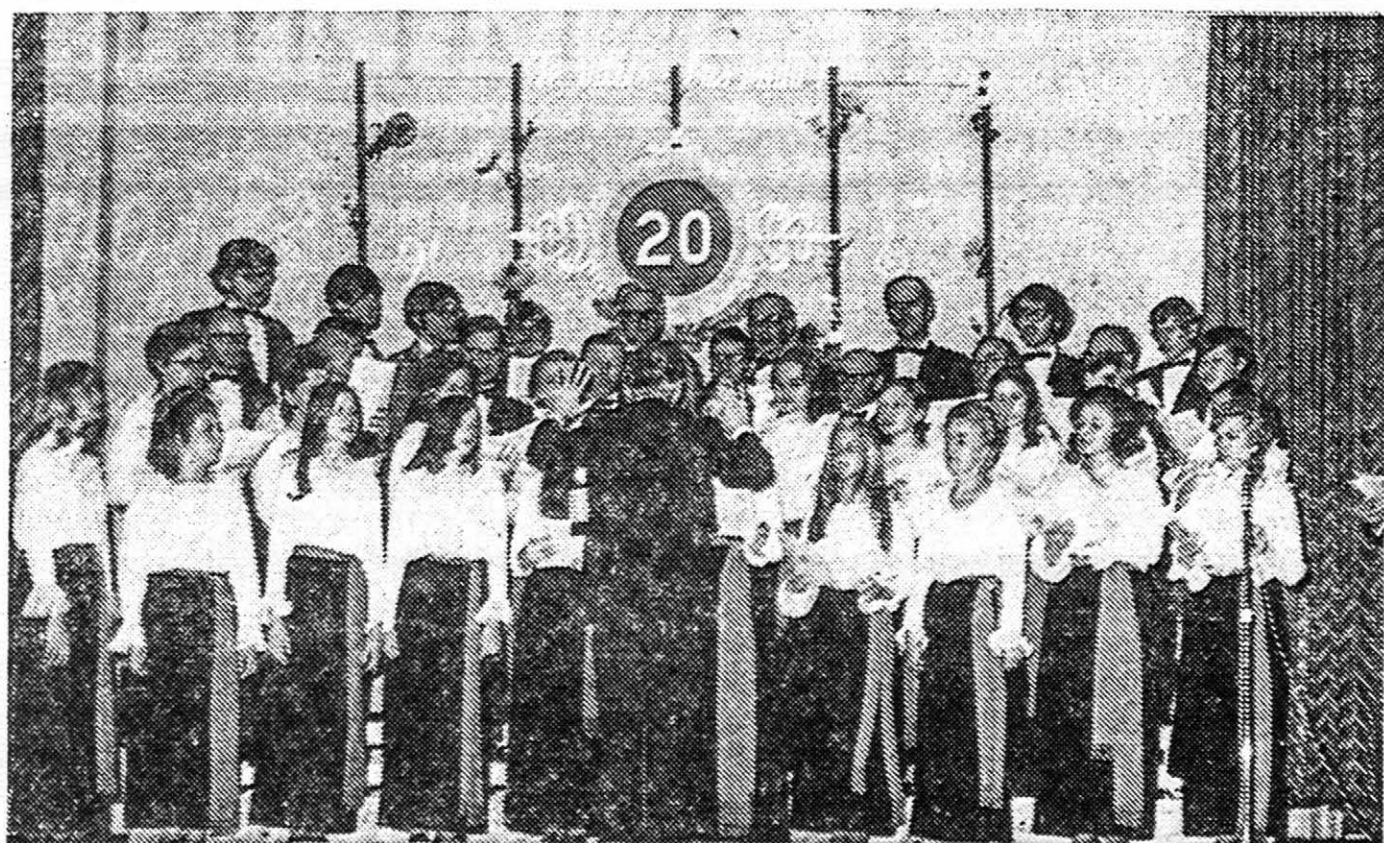
Liet. piliečių draugijos rinkimai bus gruodžio 12 d. nuo 2 iki 6 v.v. Ši draugija turi daug narių ir yra ekonomiskai stipri, bet ir joje atsiranda sveimų vėjų. Visi nariai privalo šiuose rinkimuose balsuoti, nes nuo to priklausys ir draugijos veikla. Kviečiami balsuoti už žinomus gerus kandidatus.

Antanas Vileniškis, širdies smūgiu ištiktas, mirė lapkričio 22 d. 5:15 v. popiet. Jis buvo Lietuvos kariuomenės karininkas. Palaidotas iš Sv. Petro bažnyčios Forest Hills kapinėse. Jis buvo visų mėgiamas ir visur laukiamas. Dirbo Alte, Balfie, Lietuvių Bendruomenėje, Tautinėje s-goje, Kultūros Klubų subatvakariuose, neolituose, ramovėnuose, dramos sambūryje ir veik visose lietuviškose organizacijose. Su žmona Ona globojo lietuvių ligonius, kurių nebuvo kam globoti. Atsidėmimą lietuvių kūrėju, parodą daugiau lietuviškos visuomenės.

Muz. Jeronimas Kačinskas, kuris profesoriauja Barklee muzikos kolegijoje Bostone, tos kolegijos pakviestas dėstyti aukštąjį kompozicijos kursą.

Balfo bankete, kuris buvo lapkričio 14, Lietuvos garbės konsulo A. Shallnos našlė Zuzana Shallnienė įteikė Balfui iš savo vyro testamentu 500 dol. auką. Bankete meninę programą atliko solistė Violeta Balčiūnienė, akomponavo muz. Jeronimas Kačinskas. Ji padainavo V. K. Banaičio, V. Jakubėno ir J. Gruodžio dainų ir operų arijų iš Jūrų ir Kastytis, Toskos, Madama Butterfly. Bankete dalyvavo ir Balfio centro valdybos pirmininkas kun. V. Martinkus. Banketui vadovavo ilgametis Balfio skyriaus pirmininkas ir dabartinis valdybos narys Antanas Andriulionis. Bankete taip pat dalyvavo ir Balfio skyriaus pirmininkas Antanas Mučinskas, kuris šią vasarą sunkiai sirgo ir turėjo bent kelias operacijas.

Feliksas Zaleckas, vyresniosios kartos veikėjas, nors jau sulaukęs gražaus amžiaus, nepavargsta ir nenustoja dirbti ir rūpinęsi lietuviškais reikalais. Ir prieš keletą savaičių vykusio lietuvių radijo valandos — Laisvės Varpo popietė nepraejo be Felikso paramos. Be kitų darbų, jis gavo loterijai iš So. Boston Savings Banko šimto dolerių pinigine dovaną, o iš Eliot baldų ir Ketvirčio brangenybių krautuvių kitas dovanas. Zaleckas visą laiką rūpinasi ir siejosi lietuviškais reikalais. Ir šį korespondentą keletą kartų apibūrė, kodėl korespondencijose iš Bostono kartais ši radijo programa pavadinama tik Laisvės Varpo vardu. Juk ši radijo valanda esanti dviejų radijo valandų — Lietuvių radijo valandos ir Laisvės Varpo junginys, kuriom dabar vadovauja Petras Vištinis. Ankstesnės kartos lietuvių pirmasis jos pavadinimas esąs brangus, nes tai buvusi jo programa. Todėl visada reikia minėti abu vardu: Lietuvių radijo valanda — Laisvės Varpas.

"Vilties" choras savo 20 metų sukaktuviniame koncerte Philadelphijoje

Nuotr. K. Čikoto

„VILTIES“ CHORAS IŠ PHILADELPHIJOS

Vadovas LEONAS KAULINIS

DALYVAUJA KONCERTE

PERSEKIOJAMAI BAŽNYČIAI LIETUVOJE PAMINĖTI

Koncertas bus gruodžio 5, sekmadienį, 4 val. popiet

Šv. Tomo salėje — 88 Street & Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y.

ŠČIU

Solistai: V. MATONIS

O. ŠALČIŪNIENĖ

O. PLIUSKONIENĖ

Visus atsilankyti maloniai kviečia

RENGEJAI:

Lietuvių Katalikų Religinė Salpa
Liet. Kat. Moterų Kultūros Draugija

"Vilties" choro vadovas Leonas Kaulinis diriguoja jungtiniam chorui mažoje dainų šventėje spalio 24 Elizabeth, N.J.

Nuotr. R. Kisieliaus